Nr. 191. Należytość pocz[...] opłacona rycza[...]

...ków, środa 24 sierpnia 1927.

Rok XLVI.

Prenumerata miesięczna:
Bez odnoszenia 4·— zł.
Z odnoszeniem 4·50 „
Z przes. poczt. 4·50 „
Zagranicą. . . . 8·— „

Cena numeru: **20 groszy**

Adres Redakcji:
ul. Wielopole L. 1.
Telefon Nr 3542 i 4450.

Adres Administracji:
ul. Wielopole L. 1.
Telefon Nr 1572, 3542 i 1198.

Nr. czeku PKO. 400.402.

NOWA REFORMA

wychodzi codziennie o godzinie 2 po południu

Bolszewicy w sowietach.

Kraków, 22 sierpnia.

Dla zrozumienia istoty kryzysu, który przebywa rosyjska partja komunistyczna, potrzeba znać i uwzględniać w szerokiej mierze rzeczywiste położenie polityczne ogromnego państwa i to zarówno zewnętrzne, jak wewnętrzne, tudzież stosunk sił politycznych, rządzących w Federacji sowieckiej, wreszcie jej aktualne położenie gospodarcze.

Ze wszystkich zakresów oba zwalczające się skrzydła rządzącej partji czerpią swoje argumenty dla poparcia poglądów swoich i dla zwalczania doktryny strony przeciwnej. Argumenty te zaś, jako odbicie istniejącej w danym momencie rzeczywistości ostatecznie rozstrzygną.

Więc najważniejszą jest kwestja stosunku szerokiej masy ludności do partji rządzącej. Do poznania tej kwestji posiadamy pierwszorzędny materjał w wynikach **wyborów do wiejskich i miejskich sowietów,** które były przeprowadzone wiosną bieżącego roku. Wprawdze cyfry te odnoszą się tylko do R. S. F. S. R. t. j. do federacyjnej republiki rosyjskiej, innych sfederowanych repubik, jak ukraińskiej, białoruskiej, zakaukaskiej itd. nie dotycząc, — jednak nie ulega wątpliwośc, że stosunki wykazane w tych wyborach w największej republice rosyjskiej odpowiadają także stosunkom, istniejącym w tej mierze we wszystkich innych republikach.

Otóż rzeczone wybory do sowietów odbyły się ubiegłej wiosny pod hasłem przedewszystkiem ściślejszego zespolenia — „smyczki“ — proletarjatu miejskiego z ubogiem włościaństwem przy możliwem wyeliminowaniu włościaństwa średniego i bogatego czyli t. zw. elementu „kułackiego“. Drugiem hasłem wyborczem ze strony partji bolszewickiej było silniejsze niż dotąd wciągnięcie do roboty w sowietach kobiet i inteligencji wiejskiej. W konsekwencji perwszego hasła przesiano listy wyborcze do sowietów bardzo rygorystycznie, pozbawiając prawa wyborczego wszystkie prawie nieproletarjackie elementy. Z pośród wyborców do sowietów wiejskich skreślono w ten sposób z list 1.3 mil. uprawnionych do głosowania czyli 3.3 proc., z list zaś wyborców miejskich 564.000 uprawnionych, co stanowiło 6.8 proc. całej liczby uprawnionych do głosowania w miastach. W Moskwie straciło w ten sposób prawa wyborcze 3.5 proc. uprawnionych, w Leningradzie zaś zgoła 7.7 proc. Ofiarą tej „czistki“ padli w pierwszym rzędzie prywatni kupcy, fabrykanci, przedsiębiorcy i rentjerzy.

Na 39.5 miljonów uprawnionych do głosowania do sowietów wiejskich wzięło udział w wyborach 18.7 mil. wyborców czyli 47.4 proc. Z tych cyfr prasa sowiecka wysnuła wniosek, że aktywność polityczna mas ludowych wiejskich znacznie wzrosła. Podniesiono również żądanie, aby dla dalszego spotęgowania tej aktywności odbywać wybory w miesiącach ciepłych, kiedy komunikacja jest łatwiejszą.

Wybrano 54.000 sowietów z 921.000 członków. W tej liczbie znalazło się 108.000 kobiet czyli 11.8 proc. wybranych. Przewodniczącemi wybrano kobiety w 641 sowietach, co daje 1.2 proc. Do komisyj rewizyjnych weszło 10.000 kobiet czyli 6.7 proc. Udział kobiet w wyborach wzrósł istotnie bardzo znacznie, bo gdy w roku 1922 wynosił zaledwie 1 proc. wybranych, to w roku bieżącym podniósł się on do blisko 12 proc.

Ciekawym i informacyjnym jest podział wybranych do sowietów według opodatkowania. I tak zwolnionych od wszelkich bezpośrednich podatków, więc najuboższych, wybrano do sowietów wiejskich 16 proc., należących do najniższej klasy opodatkowanych do sumy jednego rubla rocznie, wybrano 15 proc., opodatkowanych do sumy 2 rubli — 24 procent, do pięciu rubli — 25 proc., do 10 rubli — 11 proc., ponad 10 rubli rocznego podatku — 7 proc. Tak więc najubożsi, nie płacący żadnego podatku lub maksymalnie rubla rocznie, posiadają w sowietach wiejskich 55 proc. głosów. Razem zaś z niezamożnymi t. j. płacącymi do 5 rubli rocznego podatku nawet 80 proc. głosów. „Zamożni“ czyli płacący ponad 5 rubli podatku i „bogaci“ czyli płacący bezpośrednich podatków więcej niż 10 rubli rocznie, stanowią w sowietach tylko 20 proc.

W sowietach miejskich, których wybrano 591, uprawnionych do głosowania było 8.2 miljonów. Z tego wzięło udział w wyborach 59.3 proc., podczas gdy w roku 1922 tylko 36.5 proc. Więc także i w miastach zaznaczyła się silna aktywizacja polityczna ludności. Kobiet wybrano do sowietów miejskich 21.2 proc., podczas gdy przy poprzednich wyborach tylko 5.1 proc. Pod względem struktury społecznej sowiety miejskie składają się głównie z członków związków zawodowych, dalej z niezorganizowanych, wreszcie z członków czerwonej armji. Według wieku sowiety miejskie liczą tylko 5.4% członków majacych ponad lat 50, a 13 proc. młodzieńców między 18 a 23 rokiem życia. Według wykształcenia sowiety miejskie liczą 3 proc. członków z wyższem wykształceniem, 16 proc. ze średniem, 72 proc. z niższem a 6 proc. z wykształceniem „niższem niż niskie“. — Tak delikatnie określają źródła sowieckie zapewne zwyczajnych — analfabetów. Pod względem narodowości w sowietach miejskich jest 87 proc. Rosjan, a 13 proc. różnych mniejszości narodowych.

Politycznie najważniejszą jest kwestja udziału bolszewików, więc jedynej rządzącej partji, w sowietach. Otóż oficjalne sprawozdania bolszewickie są w tej mierze wymownie — małomowne. Podają one tylko stosunki procentowe, które jednak wystarczają do stwierdzenia, że w sowietach wiejskich bolszewicy są na ogół bez znaczenia. I tak gdy bolszewicy stanowili w sowietach wiejskich w roku 1924 jeszcze tylko 3.8 proc. to po ostatnich wyborach stosunek ten poprawił się dla nich do 5.1 proc. Troszkę lepiej przedstawia się udział „konsomolców“ t. j. młodzeiży komunistycznej w sowietach wiejskich, która przed trzema laty miała tam 6.2, a teraz ma 7.8 procent. Tak więc według oficjalnych źródeł bolszewickich, członkowie partji komunistycznej stanowią w sowietach wiejskich 5 na 100, a członkowie związku młodzieży komunistycznej nie całe 8 na 100. Jak na partję, która zagarnęła dla siebie dyktaturę i wykonuje ją z całą bezwzględnością, **jest to stosunek wprost zabójczy.** Dowodzi on ponad wszelką wątpliwość, że **komunizm po dziesieciu latach rządów całkowicie nie zapuścił korzeni w ludności wiejskiej**, stanowiącej 80 proc. ludności całego państwa. Jak dawniej, tak i teraz, pozostała ona oficjalnie „burżuazyjną“, czyli w praktyce obcą, a przeważnie wręcz wrogą komunizmowi.

W sowietach miejskich stosunek ten poprawia się oczywiście na rzecz bolszewików, którzy potrafili tu przeforsować do sowietów 53 proc. swoich członków, na rzecz bezpartyjnych zostawiając tylko 47 proc. Ale jeżeli się zważy, że w miastach właśnie władza partji dyktatorskiej jest najsilniejszą i najenergiczniej wykonywaną, to i ten stosunek świadczy raczej o organicznej **słabości,** niż o sile bolszewizmu nawet wśród ludności miejskiej.

Cyfry te i fakty potrzeba mieć w pierwszym rzędzie w pamięci, chcąc zorjentować się w podłożu, na którem wynikła i toczy się walka wewnątrz partji bolszewickiej, z której zagranica widzi tylko antagonizm Trockiego i Stalina. (s-i).

——0——

Ruch powstańczy na Ukrainie

Moskwa, 22 sierpnia (AW). Według doniesień z Kijowa **silny ruch powstańczy** rozwijający się zwłaszcza w powiatach południowo-zachodnich **Ukrainy, zmusił władze sowieckie do koncentracji na terenie gubernji kijowskiej 5 pułków.** Przeznaczone są one do bezwzględnego zwalczania napadów powstańczych.

———o§o———

MIECZYSŁAW SMOLARSKI

KŁOPOTY PANA HAMILTONA.

Powieść z roku 2500.

28

(Ciąg dalszy).

— Odejdź teraz Tao! — posłyszał polecenie, — i powiedz mojej żonie, iż wypełniłem to, co postanowiliśmy wspólnie. Ponieważ głębokie wzruszenia, jakich doznałem w dniu dzisiejszym, zgromadziły się w zapas energji, który nie pozwala mi ustać na jednem miejscu, więc udaję się do biura kolejowego, by zbadać rozkład pociągów powietrznych. Możliwe jest, iż dziś jeszcze pojedziemy dalej.

Niewiadomo jaka przyczyna skłoniła wiernego sekretarza, iż zamiast wykonać rozkaz i iść do pani, pospieszył niespostrzeżony za jej małżonkiem. Prawdopodobnie w drogę tę powiodło go przeczucie.

W dwadzieścia minut później Outremer nieśmiało pukał do pokoju Hatmy, gdy nagle odtrącił go Chińczyk, który minął go i wpadł jak burza, by młodej małżonce złowrogą wieść zwiastować:

— Pan Hamilton został uwięziony przez policję! Komisarz i dwóch posterunkowych zatrzymali go na ulicy, zabrali go do samochodu i uwieźli. Mam powody do przypuszczania, że stało się to z rozkazu prezydenta świata.

XXV.

O ile imponującą rzeczą jest widok złoczyńcy, prowadzonego przez policjantów, o tyle wspanialszy jest jeszcze obraz, gdy wiodą oni człowieka uczciwego.

Gdy zbrodniarz rzadko opiera się, to mąż szlachetny żywo zwykle rozprawia z władzami bezpieczeństwa. Dusze ich naraz stają mu się tak pokrewne, iż używa ich za studnię, w której może topić swoje skargi. O rzezimieszku, kroczącym w takiej chwili z miną pewną i dostojną, mówi nieraz publiczność: Wiodą ofiarę tragicznej pomyłki... Nie zdarzyło się natomiast, by o człowieku spokojnym i dobrodusznym nie powiedziano wówczas: Ten musi być mordercą nader obrzydliwym.

Hamilton, przypominając sobie swe zdolności dyplomatyczne, pozorował słodycz, co nadawało mu wygląd tem bardziej podejrzany, a wybitnie niepokoiło eskortującego go agenta. „Pilnujcie dobrze tego ptaszka! — upominał często swych podwładnych, a w kieszeni szczękał bezpiecznikiem rewolweru z XXVI wieku oraz udoskonalonemi świeżo kajdankami.

Dźwięk ten przypominał więźniowi rzecz inną. Dzisiaj rano, wychodząc z domu, zabrał z sobą gwiazdę stanu, gotów w razie potrzeby poświęcić to wysokie odznaczenie dla zakupienia kartki, żądanej przez Hatme. Głęboko teraz dotknięty losem, udekorował swoją pierś zaszczytnym orderem, dając poznać widzom, iż areszt nawet nie obniżył jego osobistej znakomitości. Efekt był natychmiastowy. Przechodzący współpracownik pisma „Krzyku epoki“ uwiecznił bezzwłocznie jego postać aparatem kinematograficznym, a jego samego wtłoczono bez ceremonji do zamkniętego samochodu. Równocześnie poczuł koło nosa zapach niewinnej lilji. Pomyślał jeszcze: To gaz usypiający. Ziewnał i usnął.

W tej chwili właśnie nieoceniony Tao, śledzący go dotychczas, zawrócił z drogi, by pospieszyć ze złowrogą wieścią do jego żony.

Młodego zarządcę dzielnicy domów kolosów obudziło wreszcie silne szturknięcie. Nie tak łatwo jednak przechodzi się ze słodkich marzeń do gorzkiej rzeczywistości.

Przetarł oczy, przeciągnął ramiona i nagle uczuł, jakby coś chwytało go za głowę. Chwyciło go jednak nic innego, tylko dreszcz zdumienia. Złowrogie mury są dla więźnia rzeczą naturalną, natomiast wspaniałość otoczenia jest zjawiskiem, w sposób dziwny go drażniącem.

Przed Hamiltonem i jego gwiazdą kłaniało się wpas trzech wygalowanych lokai, wywołując tem olśnienie widoczne na twarzach policjantów.

W sposób mniej uniżony zachowywał się tylko jakiś wyższy dostojnik, w suto ozłoconej wschodniej szacie, który stał, trzymając rękę uroczyście na lasce, zaopatrzonej gałką w kształcie kuli ziemskiej.

Dostojnik ów, widząc po otwartych szeroko oczach jeńca, iż proces jego ocknienia się został przezeń wygrany w zupełności, odezwał się doń poważnie:

— Jestem marszałkiem dworu prezydenta świata. Wzywam pana, byś udał się za mną!

— Protestuję przeciw gwałtowi! — zakrzyknął Hamilton, gdyż tak nakazały mu istotne oburzenie i wyrozumowana nieco godność obywatelska.

— Gadaj pan do lampy! — odrzekł marszałek.

— Budzisz pan zazdrość ogólną — szepnęli policjanci.

Droga trwała dość długo i wiodła przez pokoje, urządzone ze zbytkiem olśniewającym. Hamilton nie należał do ludzi małomównych. Przechodząc zatem przez wspaniałą komnatę, ozdobiona podobiznami dwóch swych sławnych przodków, żartobliwie poklepał marszałka po wschodnim chałacie:

— Jesteśmy w pałacu Elizejskim?

— Jesteśmy — brzmiała wyniosła odpowiedź — w chwilowem miejscu pobytu pierwszego z obywateli, którego błogosławionej łasce zawdzięczasz pan wszystko to, czego doznałeś od pół godziny.

— Czy nie posiadasz pan przypadkiem pigułek rozweselających?

— Nie! — odrzekł ze ździwieniem dostojnik.

— Łaska pierwszego z obywateli bokiem mi wyłazi. Chciałbym wzmocnić swe siły, by móc jej sprostać.

— Pomyśl pan raczej o tem, zamiast bawić się w głupie żarty — zabrzmiało surowe upomnienie, — że gdy staniesz przed prezydentem, masz ukłonić się trzy razy. Jest to tak zwany krótki ceremonjał. Dłuższy składa się z pięciu ukłonów.

— Wolałbym dłuższy — upierał się mąż Hatmy.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Akty odwetu przeciw sowietom w Rosji.

(Telegram iskrowy „N. Reformy").

Moskwa, 22 sierpnia. Donoszą tu, iż w mieście i okręgu Tulskim **wzmaga się ruch powstańczy**, podsycany przez niezadowolenie warstw włościańskich. W szczególności wzmogły się **akty terroru** przeciwko poszczególnym funkcjonarjuszom partyjnym lub państwowym. W ciągu ostatniego tygodnia **dokonano 6 aktów terrorystycznych, z których 4 zakończyły się śmiercią.**

Manewry organizacyj wojskowych na Ukrainie.

Moskwa, 22 sierpnia (AW). W szeregu miast prowincjonalnych Ukrainy organizacje Komsołu urządziły rodzaj **manewrów wojennych**, mających na celu zademonstrowanie zdolności bojowych oddziałów komsomolskich. Największe tego rodzaju manewry urządzone były w **Odesie i Połtawie**, gdzie w czasie demonstrowanych wobec ludności ćwiczeń użyte były najnowsze wynalazki techniczne przemysłu wojennego SSSR.

Śledztwo w sprawie zaginięcia gen. Zagórskiego w rękach sądu wojskowego.

„Rzeczpospolita" donosi:

Według wciąż jeszcze niepotwierdzonych oficjalnie informacyj, **władze sądowe wyjęły z pod kompetencji żandarmerji śledztwo w sprawie zaginięcia gen. Zagórskiego i przekazały je sędziemu wojskowemu do spraw szczególnej wagi.**

Do późnej nocy nie zakomunikowano oficjalnie, czy władze sądowe wyciągnęły już odpowiednie konsekwencje z faktu ustalenia odpowiedzialności za zaginięcie generała-więźnia.

Dodać należy, że rodzinie generała, która była w ub. sobotę w Belwederze, oświadczył maj. **Wenda**, adjutant marszałka Piłsudskiego, **że to on właśnie wraz z kap. Miładowskim odwoził gen. Zagórskiego** z dworca wileńskiego oraz, **że moment zaginięcia generała nie był poprzedzony wypełnieniem formalności, dających mu wolność.**

W związku z faktem przejęcia śledztwa przez inne czynniki, **obiegały wczoraj pogłoski**, których autentyczności jednak mimo usiłowań nie mogliśmy sprawdzić, iż **w ciągu dnia dokonano pewnych rewizyj i aresztowano w związku ze sprawą gen. Zagórskiego kilka osób.**

Stracenie Sacca i Vanzetti'ego wyznaczone na dzisiejszą noc.

Londyn, 22 sierpnia (ATE). **Stracenie Sacco i Vanzettiego wyznaczone zostało na noc z poniedziałku na wtorek.** Rozprawa najwyższego trybunału w Massachusetts nie dotyczyła stanu faktycznego przestępstwa, przypisywanego oskarżonym, lecz jedynie okoliczności formalnych.

O rozprawę przed Najw. Trybunałem Stanów Zjednoczonych.

Nowy Jork, 22 sierpnia AW). Pierwszy obrońca Sacco i Vanzettiego Hill w piśmie do gubernatora Fullera domaga się **dalszego odroczenia egzekucji, aby umożliwić przeprowadzenie rozprawy przed Sądem Najwyższym Stanów.**

Odezwa do III. międzynarodówki o strajk światowy.

Amsterdam, 22 sierpnia (AW). Biuro międzynarodówki amsterdamskiej otrzymało depeszę od amerykańskiego komitetu obrony Sacco i Vanzettiego, w której komitet wzywa do zorganizowania na całym świecie strajku celem poparcia żądania bezwzględnego ułaskawienia skazanych włoskich.

Wstawiennictwa Trade-Union i Labour Party.

Londyn, 22 sierpnia (PAT). Rada generalna Kongresu Trade Unionów i Partja Pracy wysłały do gubernatora stanu Massachussets Fullera telegram, w którym **domagają się litości dla Sacco i Vanzettiego**, zaznaczając, **iż prestige Ameryki nie ucierpi na ułaskawieniu skazanych.** Podobnej treści pismo opatrzone temi samemi podpisami, wysłano do ambasady Stanów Zjednoczonych w Londynie.

Twarde oświadczenie senatora Boraha

Paryż, 22 sierpnia (PAT). „Chicago Tribune" donosi: **Senator Borah oświadczył, że przywiązywanie wagi do protestów zagranicznych, jak również do manifestacyj motłochu(!) amerykańskiego na rzecz Sacco i Vanzettiego byłoby poniżającem dla godności narodu amerykańskiego.**

Najwyższy Trybunał sądowy Stanów Zjedn. odrzucił prośbę obrony Sacca i Vanzetti'ego.

(Telegram iskrowy „N. Reformy").

Londyn, 22 sierpnia. Donoszą tu z Nowego Jorku: Sędzia Brandeis z Najwyższego Sądu Stanów Zjednoczonych **odrzucił prośbę obrony Sacca i Vanzettiego o ponowne odroczenie wykonania wyroku śmierci.**

Wyrok wykonany będzie jutro.

(Telegram własny „N. Reformy").

Boston, 22 sierpnia. Istnieje już tylko **mała nadzieja**, że uda się uratować obu skazanych. **Panuje ogólne przekonanie, że wyrok będzie jutro nieodwołalnie wykonany.**

Ostatnie wysiłki obrońców.

Nowy Jork, 22 sierpnia. Senator **Borrah** wystosował do Sacco i Vanzettiego pismo, w którem przyrzeka obu skazanym **swą pomoc (?).** Obrona czyni ostatnie wysiłki, aby pozyskać Borraha **do osobistej interwencji** u gubernatora **Fulera** o odroczenie wykonania wyroku. Tylko dzięki ponownemu odroczeniu terminu stracenia skazanych jest możliwa **rewizja procesu** przez Najwyższy Trybunał Związkowy w Waszyngtonie. Obrona stara się wszystkiemi siłami pozyskać członków Najwyższego Trybunału do **interwencji** u gubernatora Fullera na rzecz skazanych.

—0—

Boston, 22 sierpnia. **Siostra Vanzettiego i rodzina Sacco** zamierzają **po raz ostatni zwrócić się do gubernatora Fullera**, aby go skłonić **do ułaskawienia skazanych.** Siostra Vanzettiego usiłuje nawrócić swego brata z powrotem **na łono kościoła katolickiego.** Po jej niedzielnych odwiedzinach u brata Vanzetti odbył z pewnym księdzem katolickim półgodzinną rozmowę.

Niemcy rezygnują z Alzacji i Lotaryngji ale nie godzą się na granicę z Polską.

(Telegram własny „N. Reformy").

Paryż, 22 sierpnia. B. kanclerz Rzeszy, dr Wirth, udzielił przedstawicielowi dziennika „Excelsior" wywiadu, w którym oświadczył m. in., że nie należy ukrywać tajemnicy, iż traktat lokarneński we Francji i w Niemczech **jest różnie pojmowany. Rzesza niemiecka zrezygnowała raz nazawsze z odzyskania Alzacji i Lotaryngji.** Rezygnacja ta nie może jednak odnosić się również **do granic wschodnich(!) i nie może być wymuszona duchem lokarneńskim.** Niemcy zgodziły się jedynie nie zmieniać granic z Polską i Czechosłowacją **drogą gwałtu.** Rzesza niemiecka pragnie utrzymać z temi sąsiadami jak najlepsze stosunki.

Każdy rozsądny człowiek musi jednak dojść do przekonania, że obecny **stan na wschodzie nie może być utrzymany.** Na stworzenie korytarza polskiego zgodziły się Niemcy jedynie **pod naciskiem państw koalicyjnych.** Rzesza niemiecka nigdy nie trzymała w tajemnicy, że **cała jej energja zwrócona jest w tym kierunku**, aby przekonać państwa zachodnie na drodze dyplomatycznej, że **Niemcom stała się na wschodzie wielka krzywda (!).**

Dr. Witrh oświadczył wkońcu, że Niemcy życzą sobie pokoju i nie wątpią o tem, że ich sprawiedliwe żądania zostaną spełnione.

—0—

Unieważnienie wyborów miejskich.

Łuck, 22 sierpnia (AW). Władze administracyjne z powodu stwierdzonych nadużyć **unieważniły** przeprowadzone niedawno **wybory do rady miejskiej w Rożyńcach**, pow. łucki. — Jest to po Włodzimierzu i Korcu już **trzecie** z kolei unieważnienie wyborów na terenie Wołynia.

—0—

Marszałek Foch o bolszewizmie.

(Telegram własny „N. Reformy").

Wiedeń, 22 sierpnia. Marszałek Foch udzielił prasie wywiadu w sprawie **niebezpieczeństwa bolszewickiego i stanowiska Niemiec**, chwiejącego się raz w stronę Zachodu, raz w stronę Wschodu, co stanowi główne **zagrożenie pokoju światowego.**

Rosja jest zdaniem marszałka domem, zbudowanym na trzęsawiskach, dlatego w przyszłość bolszewizmu Foch nie wierzy. Rosja to kraj duchowo **ani zachodni, ani całkiem wschodni**, z właściwością słowiańską tęsknienia stale za czemś nowem, z przymieszką **cynizmu i barbarzyństwa, odziedziczonego po Tatarach.** Jednakowoż Rosjanie są za leniwi i za mało aktywni, by bolszewizm mógł zagrozić światu, zwłaszcza, **jeżeli Zachód połączy się przeciwko wspólnemu niebezpieczeństwu.** Już w r. 1919 proponował Foch na Radzie ambasadorów **zaopatrzenie pogranicznych państw w amunicję i broń**, w następstwie czego zobowiązał się zniszczyć bolszewizm. Plan się wówczas nie powiódł z powodu oporu pewnego polityka (czy nie Lloyd Georgea?). Należy sobie ciągle uświadamiać niebezpieczeństwo, które jest tem większe, że krótkowzroczni ekonomiści nieraz łapią się z łatwością na przynętę bolszewicką — z różnych fantastycznych koncesyj.

Japonja zamawia 300 samolotów.

(Telegram iskrowy „N. Reformy").

Londyn, 22 sierpnia. Wedle wiadomości z Tokio, rząd japoński postanowił zamówić **300 samolotów** typu tego samolotu, na którym Lindbergh dokonał lotu nad Atlantykiem.

—0—

Uczczenie pamięci 112 obywateli franc. rozstrzelanych przez Niemców.

Paryż, 22 sierpnia (PAT). Gubernator wojskowy miasta Paryża wziął udział w uroczystości odsłonięcia pomnika **3.200 francuskich żołnierzy kolonjalnych**, poległych w Rossignol w Belgji. W czasie uroczystości gubernator wręczył francuski krzyż wojenny, którym odznaczone zostało **miasto Rossignol** za godną podziwu opiekę nad żołnierzami francuskimi, **oraz złożył hołd pamięci 112 obywateli tego miasta, rozstrzelanych przez Niemców.**

Podpalacz lasów na Rivierze.

Paryż, 22 sierpnia (PAT). W związku **z pożarami, szerzącemi się w lasach południowej Francji**, „Petit Parisien" donosi w depeszy z Frejus, iż schwytano tam **pewnego osobnika na gorącym uczynku podpalania mchów leśnych.** Osobnik ten jednak zdołał zbiec.

stowego powrotu do domu. Dywizja otoczona wojskami rządowemi, **poddała się.** Przywódcy buntu zostali aresztowani, porządek przywrócono.

Min. Ceelens o polityce zagr. Łotwy i stosunku jej do Litwy i Polski.

Gdańsk, 20 sierpnia.

Łotewski min. spraw zagr. Ceelens udzielił ryskiemu korespondentowi „Baltische Presse" wywiadu na temat aktualnych zagadnień **łotewskiej polityki zagranicznej.** Na pytanie korespondenta, czy **Łotwa i Litwa** prowadzą w zasadniczych punktach zgodną politykę zagraniczną, minister Ceelens odpowiedział: Prawdą jest, że **w zasadniczem pojmowaniu** zadań państw bałtyckich, o ile dotyczą one **utrzymania pokoju**, a szczególnie politycznej **neutralności** małych państw bałtyckich w stosunku do mocarstw, **poglądy moje są podobne do zapatrywań litewskiego ministra spraw zagranicznych Waldemarasa.** W praktycznej polityce jednak zachodzą tu naturalnie **pewne różnice.** Na razie **Łotwa nie podpisała i nie chce** podpisać bez zastanowienia się **traktatu z Rosją o neutralności i nieagresji**, jak to czyniła swego czasu Litwa. Ten doniosły traktat polityczny Łotwa przygotowuje z największą troskliwością. Zamiarem Łotwy jest zawarcie **nietylko traktatu o neutralności, ale także traktatu z Rosją, załatwiającego konflikt pomiędzy obu stronami za pośrednictwem komisji rozjemczej.** Łotwa zatem w razie osiągnięcia porozumienia z Rosją, zawrze jedynie **oba układy jednocześnie**, a nie, jak Litwa, tylko jeden układ o neutralności.

Na pytanie korespondenta, w jaki sposób minister Ceelens wyobraża sobie przyszłość Związku państw bałtyckich, Ceelens odpowiedział: Łotwa nietylko uznaje w zasadzie **konieczność tak zwanej Bałtyckiej Unji**, obejmującej **Łotwę, Estonję i Litwę**, ale uczyniła to już w praktyce, zawierającz Estonją układy: polityczny i gospodarczy, zwłaszcza w sprawie celnej. Również w stosunku do Litwy Łotwa jest gotowa do ścisłej współpracy. **Jak długo jednak problem granic litewskich nie jest jeszcze ostatecznie i wszechstronnie wyjaśniony, nie możemy myśleć o politycznym sojuszu z Litwą. Co się tyczy Polski, to nasze stosunki z tym państwem są takiesame, jak dawniej, a obecnie prowadzimy rokowania**, mające na celu zawarcie **traktatu handlowego łotewsko-polskiego.** Rokowania, jak należy oczekiwać, doprowadzą **do pomyślnego** dla obu stron rezultatu. W końcu swego wywiadu minister omówił stosunek trzech państw bałtyckich do Finlandji.

Metropolita Sergjusz pogodził się z sowietami

Z Moskwy donoszą:

Metropolita **Sergjusz**, najwyższy dostojnik Kościoła prawosławnego w Rosji, który **dotychczas energicznie zwalczał rząd sowiecki, ogłosił sensacyjną proklamację, w której staje zupełnie po stronie Sowietów i wzywa gminy ortoksyjne, by uznały rząd sowiecki jako prawny.** Odezwa podpisana jest przez metropolitę Sergjusza, metropolitę Tweru i pięciu innych wyższych dostojników Kościoła prawosławnego. Zwolennikom Kościoła ortodoksyjnego, który prowadzą propagandę przeciwko Sowietom zagranicą, proklamacja grozi **klątwą za dalsze jej prowadzenie.**

Telegramy.

Posiedzenie Rady ministrów.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 22 sierpnia. Z końcem bieżącego tygodnia odbędzie się posiedzenie **Rady ministrów**, pod przewodnictwem wicepremjera Bartla. Porządek dzienny posiedzenia nie został jeszcze ustalony.

Podróż p. Knolla do Spały.

Warszawa, 22 sierpnia (AW). **Zastępca ministra spraw zagranicznych p. Knoll**, wyjechał do Spały **dla poinformowania p. Prezydenta Rzeczypospolitej o obecnym stanie polskiej polityki zagranicznej.**

Komuniści niemieccy na żołdzie sowieckim.

Berlin, 22 sierpnia (PAT). Emigracyjny dziennik rosyjski w Berlinie „Rul" ogłasza sensacyjne rewelacje **o subwencjach, wypłacanych stale przez rząd sowiecki, komunistycznej partji niemieckiej.** Autor tych rewelacyj, długotrwały i wybitny działacz komunistyczny, wykluczony w ostatnich czasach z partji z powodu wewnętrznych tarć politycznych, oświadczył, że miał dostęp do **tajnego archiwum** komunistycznej partji niemieckiej i widział akta, stwierdzające niezbicie, **że komunistyczna partja niemiecka otrzymuje miesięcznie 200.000 dol.** W Niemczech mają być wtajemniczeni w tę sprawę **posłowie Eberlein, Pick, Stöcker i Klara Zetkin.**

Kongres żydowskich mniejszości narodowych.

Zurych, 22 sierpnia (PAT). Obradujący tu kongres obrony praw **żydowskich mniejszości narodowych** powziął rezolucję, protestującą **przeciwko uciskowi politycznemu i kulturalnemu żydów we wschodniej Europie i przeciwko prześladowaniu żydów w Rosji. Kongres** domaga się obrony ze strony Ligi Narodów.

Komunistyczna rewolta w wojsku greckiem stłumiona.

Ateny, 22 sierpnia (PAT). United Press. We wschodniej Macedonji **zbuntowali się żołnierze** dziewiątej dywizji. Zażądali oni podobno skutkiem **propagandy komunistycznej natychmia**-

Dział giełdowy.

Kraków, 22 sierpnia.

TENDENCJA DLA EFEKTÓW NIEPEWNA, DOLAR BEZ ZMIANY.

W prywatnych obrotach do chwili rozpoczęcia oficjalnego zebrania dla efektów nastrój wyczekujący do chwili nadejścia wiadomości z giełdy warszawskiej. Obroty minimalne, ruch słaby. Kursa kształtowały się następująco: Jaworzno 20, Zieleniewski 20—20.10, Cegielski 40—40.5, Chybie 5.90, Bank Polski 138—140, Górka 54.

Na rynku walutowym sytuacja bez zmiany, nastrój spokojny, tendencja utrzymana, podaż wystarczająca. W Krakowie dolar gotówkowy 8.91 3/4—8.92 1/2, czeki bank. 8.94—8.95, we Lwowie 8.91 1/2—8.92, czeki 8.94—8.94 i pół, w Warszawie got. 8.91 1/4—8.91 3/4, czeki 8.93 3/4, w Katowicach got. 8.92—8.92 3/4, czeki 8.94 1/2. Reszta dewiz w stosunku parytetowym do dolara. Bank Polski płacił bez zmiany za got. 8.88, za czeki 8.91.

—0—

Wiedeń, 22 sierpnia. Giełda akcyjna: Galicyjskie Montan 4.80, Portland 53, Karpaty 31.8, Galicja 99, Schodnica 9.40, Nafta 11.40, Alpiny 45 1/2, Gal Bank Hipoteczny 0.80, Fanto 8.90, Zieleniewski 16.

—0—

Zurych, 22 sierpnia (PAT). Zamknięcie giełdy. Paryż 20.32, Londyn 25.21, Nowy Jork 5.1870, Belgja 72.18, Włochy 28.21 1/2, Hiszpanja 87.70, Holandja 207.85, Berlin 123.25, Wiedeń 73.675, Sztokholm 139.30, Oslo 135.10 Kopenhaga 139.00, Sofja 3.75, Praga 15.38 Warszawa 58.00, Budapeszt 90.70, Białogród 9.135, Ateny 6.78, Bukareszt 3.20, Helsingfors 13.10, Buenos Aires 221.50.

—0—

Rocznica „Cudu nad Wisłą"

Defilada kawalerji na polach miechowskich.

Listy z kraju.

(Korespondencja „N. Reformy".)

Tarnów, 19 sierpnia.

Nowy okres inwestycyj miejskich: Przyłączenie nowych gmin do miasta. — Budowa rzeźni. — Przeniesienie targowicy. — Budowa łaźni ludowej. — Osobiste. — Bandycki napad na autobus. — Walka na noże.

Miasto nasze stoi wobec nowego okresu inwestycyjnego. Wywołane to zostało przeważnie powstaniem obok Tarnowa znanych fabryk przetworów azotowych, w których — nawiasowo mówiąc — wre już życie i praca. Toteż gmina nasza stoi wobec poważnych zadań, a w pierwszej linji musi przyłączyć do Tarnowa gminy: Świerczków, Dąbrówkę Infułacką i Chyszów, w których powstają fabryki chorzowskie, w następstwie czego miasto będzie musiało urządzić komunikację z nowo powstałemi dzielnicami oraz dać im wszystkie udogodnienia miejskie.

Już obecnie miasto przystępuje do budowy rzeźni, która będzie ostatnim wyrazem techniki. Magistrat rozpisał już ofertowy przetarg na urządzenie maszynowe rzeźni. Pierwszorzędne firmy jak firma Zieleniewskiego, Skody, Stoczni gdańskiej i inne, wniosły swoje oferty, nad któremi magistrat w krótkim czasie się zastanowi i przyjdzie z wnioskami na Radę, poczem bezzwłocznie a więc przypuszczalnie w połowie września br. rozpocznie się budowa zakładu.

Nadto magistrat postanowił przenieść targowicę z placu przy ul. Nowodąbrowskiej i urządzić ją tuż obok rzeźni. To postanowienie jest wielce racjonalne ze względu na to, że nie trzeba będzie, jak dotychczas, pędzić bydła z targowicy przez całe miasto do rzeźni. Z rzeźnią połączone będą: fabryka lodu, chłodnia, kafilarnia (fabryka przetworów odpadków mięsnych) itp. Magistrat postanowił również wystawić halę targową, skutkiem czego zostaną zwolnione place miejskie od straganów i postojów, a ludność będzie miała umożliwiony zakup wszelkich artykułów na jednem miejscu, na którem zresztą i policja targowa będzie lepiej wykonywała swój nadzór.

Od lat zastępcy ludności robotniczej upominają się o łaźnię ludową, na co Rada miejska wstawiła w budżet tegoroczny kwotę 140.000 zł. Spodziewać się należy, że magistrat spełni postulat ludności robotniczej.

Takie są mniej więcej inwestycyje na najbliższą przyszłość.

Starosta tarnowski, radca Krupiński, powrócił z urlopu i objął urzędowanie.

W wsi Klikowej pod Tarnowem urządzono bandycki napad na autobus, kursujący między Tarnowem, Żabnem a Borusową. Przebieg napadu był następujący:

Kiedy autobus, przepełniony pasażerami, w drodze do Tarnowa, znalazł się w Klikowej i zwolnił biegu z powodu krzywizny, wtedy z przeciwnej strony ukazały się, jakby na zamówienie, dwie fury, z których jedna skręciła na lewo, druga na prawo. Wobec tego szofer Wyspiański nagle zahamował i tylko jego przytomności zawdzięczać należy, że nie przyszło do wielkiej katastrofy. Jeden z woźniców napadł na szofera i odebrał mu korbę automobilową, w czem pomagali mu wyrostki wiejskie, którzy wypadli z domu podwójciego.

Mimo napaści szofer wskoczył do autobusu i pojechał do Tarnowa. Dopiero w drodze powrotnej, kiedy szofer zatrzymał się w Klikowej, żądając wydania korby, bandyci wiejscy rzucili się na niego i poranili go tak nożami w klatkę piersiową, głowę i ręce, że z wielkim wysiłkiem dojechał do Żabna.

Niesłychany ten napad bandycki wywołał oburzenie, szczególnie w Żabnie i okolicy. Mamy nadzieję, że komisarz powiatowy, p. Drożański, znany z energji, wyśledzi winnych i należycie ich ukarze.

Pomiędzy złodziejami Zdzisławem Matlakiem a Józefem Wzorkiem wybuchła o kobietę z ćwierćświatka zażarta kłótnia, której epilogiem było poranienie Wzorka przez towarzysza, nożem. Przy tej sposobności otrzymała pchnięcie nożem towarzyszka obydwu, Marja Zielińska.

—0—

Okręg szkolny kielecki włączony do kuratorjum krakowskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 22 sierpnia. Na podstawie rozporządzenia ministra oświaty, część okręgu szkolnego **warszawskiego**, obejmująca całe województwo kieleckie, **została wcielona od 1-go października r. b. do okręgu szkolnego krakowskiego** i podporządkowana **kuratorowi krakowskiemu.**

Rozporządzeniem tem oddano w zarząd kuratorjum szkolnego krakowskiego wszystkie władze administracji szkolnej **na terenie województwa kieleckiego**, które podlegały dotąd kuratorowi warszawskiemu, oraz wszystkie **szkoły powszechne i średnie wraz ze seminarjami nauczycielskiemi**, a wkońcu szkoły **zawodowe.**

Ta zmiana w administracji szkolnej nastąpiła w związku **ze zniesieniem okręgu szkolnego białostockiego**, którego część przydzielono do okręgu warszawskiego, ujmując naodwrót okręgowi warszawskiemu teren województwa kieleckiego.

—0—

Rozwiązanie lwowskiej Rady miejskiej.

Warszawa, 22 sierpnia. (AW) Przebywający obecnie w sprawach służbowych w Warszawie wojewoda lwowski, p. Dunin-Borkowski, udzielił przedstawicielom prasy **wywiadu**, w którym stwierdził **ujemne wyniki lustracji w działalności lwowskiego samorządu**, zaznaczając, że **rozwiązanie Rady miejskiej we Lwowie nastąpi w b. tygodniu.**

Stanowisko komisarza rządowego objąć ma urzędnik ministerstwa spraw wewnętrznych, p. J. Strzelecki. Jego Rada przyboczna składać się będzie z 30 kilku osób,

Komisarz m. Lwowa.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 22 sierpnia. Mianowany obecnie komisarzem rządowym m. Lwowa p. Jan **Strzelecki** ukończył studja ekonomiczne w uniwersytecie lipskim. Służbę państwową rozpoczął w ministerstwie aprowizacji, a po zniesieniu tego resortu przeszedł do ministerstwa spraw wewn., gdzie pełnił funkcje naczelnika wydziału aprowizacyjnego i przez pewien czas był komisarzem do walki z drożyzną. Po reorganizacji ministerstwa w roku przeszłym objął wydział społeczno-gospodarczy w departamencie samorządowym. W ostatnich czasach badał, jako delegat rządowy, gospodarkę i budżety samorządów miejskich, m. in. Rady m. Warszawy, Wilna, Krakowa i Łodzi.

—0—

Z informacyj powyższych wynika zatem, że komisarzem rządowym dla m. Lwowa nie będzie mianowany, jak pierwotnie zamierzano, pułkownik **Dobrowolski**, lecz urzędnik w ministerstwie spraw wewn., p. **Strzelecki.** Przyczyną tej zmiany osobistej było podobno, że kandydatura pułk. Dobrowolskiego natrafiła na pewne trudności w Ministerstwie Spraw Wojsk.

W tej chwili tedy stan rzeczy tak się przedstawia, że urzędowo **Rada miasta Lwowa do tej chwili nie została rozwiązana** i tem samem nie są oficjalnie znane przyczyny zniesienia samorządu m. Lwowa. Przyczyny te wymienione będą niezawodnie w odnośnym reskrypcie urzędowym.

Od jego brzmienia zależeć będzie, czy rozwiązanie lwowskiej Rady miejskiej odpowiada jej statutowi i ogólnym, dotąd w Małopolsce obowiązującym ustawom samorządowym. Niewątpliwie po ogłoszeniu rozwiązującego Radę lwowską reskryptu rządowego, zabierze głos lwowska Rada miejska, w tej lub innej formie, a także opinję swoją wypowie Tymczasowy Wydział Samorządowy.

Już obecnie część prasy lwowskiej zwraca uwagę na wyrok Trybunału Administracyjnego, na mocy którego przywrócona została krakowska Rada miejska, która też ukonstytuowała się, wybierając nowe prezydjum.

W tym lwowskim incydencie decydujący będzie, jak przypuszczamy, motyw wysuwany przez rząd, że lustracja gospodarki lwowskiej Rady miejskiej dała wynik **„ujemny"**. Czy wynik ten był tego rodzaju, że zniesienie samorządu we Lwowie jest ustawowo usprawiedliwione, o tem decydować będzie można dopiero po jego ogłoszeniu.

—0—

Wypłata zasiłków dla rodzin rezerwistów.

Kraków, 23 sierpnia.

Odnośnie do reskryptów województwa krakowskiego z dnia 29 lipca 1927 r., otrzymują rodziny osób powołanych w br. na wojskowe ćwiczenia zasiłki na podstawie ustawy z dnia 22 marca 1923 r., której moc obowiązującą przywrócono.

W myśl powyższych przepisów o zasiłek z tytułu powołania na ćwiczenia rezerwisty ubiegać się mogą: żona, także i separowana, jeżeli powołany obowiązany jest ją utrzymywać, dzieci powołanego ślubne i nieślubne, te ostatnie o ile ojcostwo powołanego jest udowodnione, pasierby powołanego, jego nieletnie rodzeństwo, jego rodzice ślubni i nieślubni, matka, ślubni dziatkowie powołanego, oraz rodzice nieślubnej matki powołanego.

Prawo ubiegania się o zasiłek mają wymienione osoby tylko w tym wypadku, jeżeli ich byt był w chwili odejścia powołanego do ćwiczeń, zależny tylko od jego pracy i zarobku i został zagrożony wskutek powołania rezerwisty do ćwiczeń wojskowych, lub też jeżeli w czasie pełnienia przez rezerwistę ćwiczeń, zaszły wypadki, wskutek których byt tych osób, wobec nieobecności powołanego, uznać należy za poważnie zagrożony.

Zasiłek przysługuje członkom rodziny powołanego za czas od dnia odejścia na ćwiczenia do dnia następującego po dniu zwolnienia włącznie i przyznany być może tylko łącznie wszystkim w danej rodzinie do zasiłku uprawnionym osobom, chociażby poszczególni członkowie tej rodziny żyli w oddzielnych gospodarstwach, a nawet w różnych miejscowościach.

Dzienna norma zasiłku wynosi: dla rodziny stałego robotnika lub pracownika: a) 60 proc. jego płacy, jeżeli uprawnioną do zasiłku jest tylko jedna osoba, b) 70 proc. jeżeli do zasiłku uprawnione są 3 osoby i c) 80 proc., jeżeli do zasiłku uprawnionych jest 3 lub więcej osób.; dla rodziny wszystkich innych rezerwistów: jeżeli do zasiłku uprawnioną jest: a) tylko 1 osoba 50 gr. (w miejsc. wiej.), 60 gr. (w miastach poniżej 10.000 mieszk.), 75 gr. (w miastach powyżej 10.000 mieszk.); b) 2 osoby 60 gr.. — 70 gr., — 85 gr.; c) 3 lub więcej osób 70 gr., — 80 gr., — 1 zł.

Zgłoszenie prawne do zasiłku należy wnieść do urzędu gminnego tej gminy, w której mieszka stale żona powołanego, jeżeli powołany żony nie ma, do urzędu gminnego tej gminy, w której mieszkają uprawnione do zasiłku dzieci ślubne, jeżeli takich niema, do urzędu gminnego tej gminy, w której mieszka osoba uprawniona do odbierania zasiłku. Zgłoszenie winno obejmować wszystkich członków, ubiegających się w rodzinie powołanego o zasiłek, nie wyłączając osób, prowadzących odrebne gospodarstwa lub mieszkających w innych miejscowościach.

Zgłoszenie, wniesione bez usprawiedliwienia później aniżeli w miesiąc po ukończeniu przez podanego ćwiczeń wojskowych nie podlega rozpatrzeniu.

Wypłatę zasiłku uskutecznia tutejszy Magistrat.

—0—

KRONIKA.

Kraków, 22 sierpnia.

Pomnik dla bohaterów w Zadwórzu.

Ze Lwowa telefonują:

Wczoraj w godzinach przedpołudniowych przy wspaniałej pogodzie odbyła się olbrzymia manifestacja społeczeństwa w liczbie około 6 tys. osób u hurhanów w Zadwórzu pod Lwowem, gdzie przed siedmioma laty w pień wycięty został bataljon, pozostający pod dowództwem kpt. Bolesława Zajączkowskiego przez horde Budiennego. Z uroczystością było połączone położenie kamienia węgielnego pod pomnik, jaki stanie na kurhanie zadwórzańskim. W uroczystości wzięły udział nieprzejrzane delegacje wojskowe, sokole, strażackie, mnóstwo publiczności i ludności wiejskiej z okolicznych wsi. W pochodzie niesiono ponad 100 wieńców, przygrywały dwie orkiestry wojskowe, strzelców konnych i 26 p. p. Szczególnie wspaniały był wieniec w kształcie Orła Polskiego, niesiony przez delagacje D. O. K. X z Przemyśla. Po nabożeństwie odbyła się uroczystość położenia kamienia węgielnego, przyczem przemówił ks. kanonik Libreski ze Lwowa, gen. Norwid-Neugebauer, wicewojewoda tarnopolski Siedlecki i pos. Mączyński, ówczesny komendant pułków ochotniczych.

Kapitan Orliński zdobył trzecie miejsce w zawodach lotniczych.

Telegram z Dübendorfu donosi: Ostatnie wyniki zawodów eliminacyjnych o rekord szybkości na przestrzeni 130 km. w zawodach samolotów są następujące: pierwsze miejsce zajął kapitan Burkhart (Szwajcarja) w czasie 31 m. 58 sek.), drugie miejsce otrzymał kap. Gaeta (Włochy), 33 min. 12 sek., **trzecie — kapitan Orliński w czasie 33 min. 56.2 sek. Kapitan Orliński został zdyskwalifikowany za to, że nie przeleciał nad oznaczonym punktem.**

Ułatwienia kolejowe w Krynicy.

Z Krynicy donoszą nam, że w myśl życzeń czynników miejscowych, przedstawionych przez Związek Uzdrowisk, w trosce o należyte ujęcie powrotnego ruchu kuracjuszów, administracja kolejowa zaprowadza w tych dniach specjalny pociąg osobowy Nowy Sącz-Chabówka-Kraków, który będzie kursował aż do ukończenia sezonu letniego. Obecnie już czynna jest w Krynicy specjalna kasa kolejowa, wydająca wyłącznie ulgowe bilety powrotne (1/3 kosztu normalnego). Zarządzono dalej, by na stacji Krynica sprzedaż biletów peronowych dokonywali portjerzy, co przy odprowadzaniu odjeżdżających na dworzec przyczyni się do zmniejszenia ogonków przed kasami kolejowemi. Nadto władze kolejowe przestrzegają, by ekspedycja bagaży z uzdrowiska przeprowadzana była możliwie sprawnie i szybko. Celem usprawnienia ruchu między

Krynicą a Muszyną zniesiony będzie przystanek Krynica-wieś.

Sensacyjny film polski.

AW. donosi z Warszawy: Zdjęcia do pierwszego polskiego filmu sportowo-awanturniczego opracowanego przez p. Plater-Zyberka zostały już ukończone. W filmie tym, wykonanym z dużym rozmachem, wzięli udział obok aktorów teatralnych Junoszy Stępowskiego, Gawlikowskiego i innych, także najlepsi polscy sportowcy, z zapaśnikami Zawiszą Junoszą Dąbrowskim, lekkoatletą Kurnickim i sportowcem samochodowym Rychterem na czele. Film obok cech artystycznych stanowi propagandę sportu. Na podkreślenie zasługuje, że w zdjęciach wziął udział pierwszy pułk strzelców konnych, w obrazach dotyczących walki armji polskiej na Wschodzie z bandami dywersyjnemi. Obrazy te należą do najlepszych w całym filmie. Pozatem film obfituje w pomysły sportowe, jak skok z drugiego piętra na równe nogi, przesadzenie samochodem 6-cio metrowego rowu, zejście po drabinie z 6-go piętra itd. Role kobiece odegrały nowe polskie artystki kinematograficzne Jola Jolanta, Kia Nidon. Autorem scenarjusza i jednym z głównych aktorów jest człowiek bez rąk Plater Zyberk.

Sytuacja Polaków na Łotwie.

Stan gospodarczy Polonji łotewskiej nie przedstawia się wesoło. Tłomaczy się to z jednej strony ogólnem ciężkiem położeniem gospodarczem Łotwy, z drugiej zaś tem, że znaczny odsetek ludności polskiej stanowią niewykwalifikowani robotnicy miejscy, którzy wogóle i wszędzie są najbardziej upośledzoną grupą społeczną. Zarobki tej grupy wahają się pomiędzy 30 a 60 ls. miesięcznie, zależnie od pory roku i rodzaju zatrudnienia, gdyż minimalny koszt utrzymania średniej rodziny robotniczej, nie spożywającej mięsa, wynosi 60 ls. miesięcznie. Lepiej mają się wykwalifikowani robotnicy fabryczni, zarabiający przeciętnie 90 ls. miesięcznie. Stostunkowo najlepsze jest położenie robotników rolnych, gdyż prócz zarobku około 30 ls. miesięcznie, otrzymują oni produkty spożywcze, mieszkanie, a czasami nawet ubranie. Położenie garści inteligencji pracującej, mającej z konieczności większe wymagania, jest również bardzo niepomyślne, wskutek bardzo małych zarobków i wielkiej trudności w uzyskaniu pracy.

Zawody lotnicze trzech narodów słowiańskich.

Donoszą z Belgradu: W dniu 27 i 28 b. m. odbędą się na lotnisku Zemuń pod Belgradem słowiańskie zawody lotnicze, zorganizowane przez aeroklub belgradzki, przy udziale lotników polskich i czechosłowackich. Wśród licznych nagród znajduje się również nagroda marszałka Piłsudskiego. Aeroklub w Belgradzie przeznaczył nagrodę w wysokości 200.000 dynarów.

———o§o———

PIĘKNA POGODA, po chwilowych wahaniach, zaczyna się ustalać na nowo. Mamy przeważnie cieple, słoneczne dni z lekkim podmuchem wiatru. Nawet wieczory nie są zbyt chłodne. Nie jest to już lato, lecz stan przejściowy z lata do jesieni, stan wróżący, jak dotąd, pogodną, polską jesień.

Z letnisk i uzdrowisk napływają już w coraz większej liczbie mieszkańcy Krakowa. Opaleni, odświeżeni kąpielami i świeżem powietrzem, zabierają się do codziennej zawodowej pracy. Niebawem zjedzie do Krakowa liczna rzesza uczniów i uczenic i wypełni osamotnione sale szkolne. Opustoszały do niedawna Kraków zaczyna wracać do zwykłego trybu życia.

TYDZIEŃ LOTNICZY odbędzie się w całem państwie od 4 do 11 września b. r. Komitet krakowski pracuje od kilku tygodni nad ułożeniem programu Tygodnia, którego celem jest uświadomienie społeczeństwa o obronie powietrznej, oraz o działalności L. O. P. P. Między innemi imprezami urządzi Komitet na Błoniach pokaz walki powietrznej, oraz gazowej na stadjonie wojskowym. Tydzień rozpocznie się nabożeństwem w kościele N. P Marji, poczem nastąpi wbijanie gwoździ pamiątkowych do samolotu i tarczy w Rynku głównym ustawić się mających. Dochód z tej imprezy przeznaczony jest na budowę hangaru L. O. P. P. na lotnisku w Rakowicach. Komitet apeluje do wszystkich mieszkańców województwa krakowskiego, ażeby wpisywali się na członków L. O P. P. P. w dobrze zrozumianym interesie obywateli państwa. Biuro znajduje się w gmachu województwa, parter 16.

LOTERJA NA SAMOLOT SANITARNY. Rozpoczęta w tych dniach sprzedaż losów, wydanych przez L. O. P. P. w Krakowie na zakupno samolotu sanitarnego dla województwa krakowskiego cieszy się wielką popularnością ze względu na przeznaczone na wygranie bilety „Aerolotu" na przeloty z Krakowa do Warszawy i Lwowa tam i z powrotem. Każdy wygrany bilet przedstawia wartość 120 zł. Losy, w cenie po 1 złoty, sprzedawane są w osobnych dwóch kioskach na rynku, oraz u wylotu ul. Karmelickiej przy plantach, nadto u p. Wierzejskiego na linji A-B, Noworolskiego w Sukiennicach, Zdanowicza i braci Lipskich przy ul. Sławkowskiej, u Weismana na Szewskiej i Herzoga przy Grodzkiej Losowanie odbędzie się w dniu 3 września, tak, że nabywcy wygranych biletów będą mieli okazję zwiedzenia Targów Wschodnich we Lwowie.

KOMITET LIGI OBRONY POWIETRZNEJ PAŃSTWA W KRAKOWIE zawiadamia, że czysty dochód z festynu lotniczego na błoniach dnia 26 czerwca przyniósł zł. 3.186.80, z loterji fantowej w tymże dniu zł. 2.044.50, zaś z wystawy lotniczej od 25 czerwca do 3 lipca b. r. 542 zł.

APEL TOW. OPIEKI NAD SIEROTAMI I WDOWAMI PO OFICERACH. W miesiącu lipcu b. r. został rozesłany apel „Tow. Opieki nad wdowami i sierotami po oficerach i urzędnikach wojskowych narodowości polskiej" z prośbą o zapisywanie się na członków Towarzystwa. Wstępujący do powyższego Towarzystwa jako członkowie honorowi, względnie czynni, zechcą uiścić datki czekiem za pośrednictwem P. K. O. konto Nr. 406.062, a nie

Ponowny wytrysk źródła w Goczałkowicach.

W ubiegłą sobotę około ogdz. 6 po południu dał się słyszeć w pobliżu źródła w Goczałkowicach przeciągły huk i po paru minutach źródło zaczęło bić z kolosalną siłą na wysokość 25 metrów. W promieniu kilkunastu metrów czuć około źródła woń wydzielającego się bardzo silnie jodu. Jest to w tym roku już drugi wytrysk źródła goczałkowskiego.

Na tropie międzynar. bandy oszustów pocztowych.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 22 sierpnia. Władze policyjne wpadły na trop zorganizowanej **bandy oszustów międzynarodowych,** która grasowała od dłuższego czasu w Polsce. Oszuści postawili sobie za zadanie wydobywać pieniądze skarbowe zapomocą fałszowania **kwitów nadawczych pocztowych.** Głównym terenem działania tej niebezpiecznej bandy były **urzędy pocztowe,** Pocztowe Kasy Oszczędności, a tylko rzadko większe banki prywatne. Zdemaskowanie oszustów nastąpiło w następujących okolicznościach:

Do głównej Kasy pocztowej we Lwowie zgłosił się z końcem ubiegłego tygodnia elegancki mężczyzna i przedstawiając poświadczenie telegraficzne nadania w urzędzie pocztowym w Hrubieszowie 18 tys. zł. na nazwisko Tadeusz Mazurka we Lwowie, zażądał **wypłaty pieniędzy.** Kasjer głównego urzędu pocztowego, stwierdziwszy autentyczność poświadczenia pieczątki urzędowej, oraz legitymacji interesenta, **wypłacił całą kwotę bez wahania.** Po chwili jednak, tknięty złem przeczuciem, zwrócił się do oddziału przekazów telegraficznych z zapytaniem, czy nadeszło już zlecenie wypłaty.

Jak się okazało, wiadomości z Hrubieszowa o przekazie na 18 tysięcy złotych **nie otrzymano.** W kilka godzin później urząd pocztowy w Hrubieszowie odpowiedział telefonicznie, że wogóle podobnej przesyłki pieniędzy **nie uskutecznił.**

Zawiadomiona o oszustwie dyrekcja poczty, zwróciła się **do policji,** podając rysopis oszusta. Na podstawie tego rysopisu ustalono, iż mężczyzna ten nie po raz pierwszy dokonał oszustwa i że należał **do bandy oszustów,** którzy w ten sposób wyłudzili już znaczne sumy pieniędzy skarbowych w urzędach pocztowych w Wilnie, Białymstoku, Lublinie i w innych miastach. Stwierdzono, że aferzyści posługiwali się doskonale podrobionemi pieczątkami urzędów poctzowych i fałszywemi paszportami. Pościg w toku.

Nr. 416.062, jak mylnie umieszczono w wydanym apelu.

Z MUZEUM NARODOWEGO. W ostatnich dniach zakupiono do galerji Muzeum Narodowego w Sukiennicach dwa cenne obrazy: jeden Chełmońskiego „Dniestr w nocy", stanowiący studjum pełne nastroju, doskonale dopełniające kolekcję obrazów Chełmońskiego, będących w posiadaniu Muzeum, drugi — pejzaż Maksymiljana Gierymskiego, nabyty w antykwarjacie p. Franciszka Studzińskiego, będący również cennym nabytkiem choćby tylko ze względu na niezmierną rzadkość utworów tego artysty. Pozatem bibljoteka Muzeum Narodowego wzbogaciła się egzemplarzem „Żywotów świętych" Skargi z r. 1603 z zapisu włościanina Jana Kuli.

O PRZEWODNIKÓW TURYSTYCZNYCH DLA KRAKOWA. Związek Turystyczny pisze nam: Wobec licznego napływu do Krakowa różnych wycieczek zbiorowych zamiejscowych (zagranicznych), jakoteż oddzielnie przybywających turystów, zachodzi często potrzeba i nagła czasem, dostarczenia tym wycieczkom i turystom fachowych przewodników, obznajomionych szczegółowo z warunkami lokalnemi, zabytkami sztuki i architektury Krakowa i władających biegle obcemi językami, a zwłaszcza francuskim, angielskim, czeskim, niemieckim, węgierskim i t. d. Polski Związek Turystyczny w Krakowie zamierza zatem zająć się powyższą kwestją i sprawę oprowadzania turystów uregulować W tym celu zwracamy się do pań i panów, odpowiadających powyższym warunkom i reflektującym na to stanowisko, by zechcieli się zgłosić osobiście lub pisemnie w biurze Polskiego Związku Turystycznego (ul. Szpitalna 36, tel. 1385) w godzinach urzędowych, t. j. od godz. 9—13 i od 16—18 ,z podaniem imienia i nazwiska, adresu i czasu, w którymby się na oprowadzanie zgodzili, oraz języków, jakimi władają. Po otrzymaniu zgłoszeń, Polski Związek Turystyczny ułoży listę przewodników, którzy za swe czynności będą otrzymywali honorarjum godzinne, półdniowe lub całodzienne, zależnie od zapotrzebowania.

CENY BYDŁA NA OSTATNIM TARGU. Od 13 do 19 b. m. spędzono na targowicę miejską ogółem 1.507 sztuk zwierząt. Za kilogram bitej wagi nierogacizny płacono 3.50—4 zł. Za cielęta 1.75—2.66 zł, za woły 1.41—2.12 zł., za buhaje 1.02—1.78 zł. Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano na konsumcję miejscową 1.445 sztuk, na konsumcję zaś innych gmin kraju 54. Podaż była słaba, popyt natomiast ożywiony. W porównaniu z ubiegłym tygodniem ceny wszystkich gatunków wykazywały tendencję zwyżkową. Z Rumunji spędzono 94 sztuk nierogacizny o najlepszej wartości rzeźnej.

ARESZTOWANIE DWÓCH WÓJTÓW Z POWIATU KRAKOWSKIEGO. Jak się dowiadujemy, od szeregu już dni wojewódzki urząd śledczy przeprowadza dochodzenia przeciw dwom wójtom z powiatu krakowskiego, którzy zostali aresztowani. Jeden z nich (nazwiska obu dla dobra śledztwa trzymane są w tajemnicy) ma na sumieniu zbrodnię morderstwa, dokonaną jeszcze przed kilku laty, drugi zaś nadużycia przy odbudowie kraju. Sprawki obu aresztowanych wyszły na jaw dopiero teraz, z okazji walk przedwyborczych.

NAGŁY ZGON. Dzisiejszej nocy zmarła nagle najprawdopodobniej wskutek udaru serca, w ulicy Zielnej Bogusława Rulikowska, lt 58 licząca. Zwłoki przewieziono do zakładu medycyny sądowej.

SPADŁA ZE SCHODÓW. Pogotowie ratunkowe udzieliło pierwszej pomocy Katarzynie Kowalik, która spadając po schodach, z wysokości I-go piętra, doznała szereg ran na twarzy. Ofiarę nieszczęśliwego wypadku, po udzieleniu jej pierwszej pomocy, pozostawiono opiece domowej.

Z kraju.

POWRÓT MINISTRÓW. W poniedziałek rano powrócili z Gdyni wicepremjer Bartel, oraz minister przemysłu i handlu Kwiatkowski.

ZAPISY DO UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO trwać będą od 1 do 15 września r. b. Do podania załączyć należy: świadectwo dojrzałości w oryginale, metrykę urodzenia, życiorys napisany i podpisany własnoręcznie, cztery fotografje nienaklejone, opatrzone własnoręcznym, czytelnym podpisem, świadectwo nienagannego prowadzenia z komisarjatu policji, o ile matura nie jest tegoroczna. Kandydaci, którzy zajmują stanowiska urzędników państwowych lub nauczycieli szkół państwowych, mogą, zamiast świadectwa policyjnego, przedstawić zaświadczenie swej władzy przełożonej. Kandydaci, którzy przenoszą się z innych szkół akademickich, winni ponadto załączyć świadectwo wystąpienia z poprzedniej szkoły akademickiej. Kandydatów na wydział lekarski i farmaceutyczny obowiązuje egzamin wstępny kwalifikacyjny.

ZGON B. ARTYSTY DRAM. KRAKOWSKIEGO. W Warszawie zmarł Michał **Przybyłowicz,** jeden ze zdolnych i cenionych artystów teatru Słowackiego za dyrekcji Pawlikowskiego. Dotknięty nieuleczalną chorobą, prowadził szkołę dramatyczną najpierw w Krakowie, potem w Warszawie, gdzie zmarł w 63 roku życia.

ROZSZERZENIE GRANIC ŁOWICZA. Minister spraw wewnętrznych ma zgłosić na Radzie ministrów wniosek w sprawie rozszerzenia granic miasta Łowicza. Do Łowicza zostaną przyłączone grunta przylegające bezpośrednio do miasta, a formalnie należące dotychczas do powiatu

WYJAZD KANONIEREK DO KOPENHAGI. We środę dwie kanonierki naszej marynarki wojennej wyruszyły z portu wojennego w Gdyni na wody duńskie do portu Kopenhagi. Jest to jeden z etapów podróży po Bałtyku, które nasze okręty wojenne odbywają w celach nawigacyjnych wyszkoleniowych każdego lata.

POŻAR FABRYKI W ŁODZI. W sobotę wieczorem wybuchł w Łodzi, w fabryce wyrobów pończoszniczych Reisfelda, z nieznanej dotąd przyczyny groźny pożar, który objął momentalnie trzypiętrowe zabudowania fabryczne, zagrażające przerzuceniem się na sąsiednie składy surowców. Po kilku godzinach pracy wszystkich oddziałów straży ogniowej, udało się pożar zlokalizować i nie dopuścić do przerzucenia się na sąsiednie posesje. Gmach fabryki Reisfelda spłonął doszczętnie. Pozostały tylko gole mury. Podczas akcji ratunkowej trzej strażacy odnieśli ciężkie rany. Jednemu z nich skutkiem silnego strumienia wody, przypadkiem skierowanego w twarz, wypłynęło oko. Wszystkch 3-ch rannych odwieziono do szpitala w stanie ciężkim. Straty materjalne wynoszą około 300 tys. złotych. Przyczyną pożaru prawdpodobnie była nieostrożność.

OSTRE STRZELANIE Z SAMOLOTÓW. Jak donoszą z Sosnowca, władze wojskowe zawiadamiają, że w czasie od 1 września do 30 listopada r. b. w godzinach od 8 do 13 codziennie odbywać się będą ćwiczenia lotnicze 2 pułku lotniczego w strzelaniu i bombardowaniu z samolotów ostremi nabojami na pustyni Błędowskiej. Cele odznaczone będą na przestrzeni lewego brzegu Przemszy.

NOWA KRADZIEŻ LISTÓW PRZEZ URZĘDNIKA W BYDGOSZCZY. Na poczcie bydgoskiej aresztowano już kilkakrotnie urzędników pocztowych za dokonywanie kradzieży listów poleconych zwykłych i zagranicznych. Nie zrażony niepowodzeniami swoich poprzedników Bolesław Jankowski, praktykant pocztowy, zaczął uprawiać swój nowy proceder. Gdy władze zauważyły, że w czasie pełnienia służby przez Jankowskiego giną listy zagraniczne, wezwano policję która aresztowała go i przy rewizji znalazła przy nim 21 listów zagranicznych. Jankowski przyznał się, że kradł listy dopiero od 4 tygodni, a suma pieniędzy, znaleziona w listach, nie przekroczyła 50 złotych. Listy następnie palił lub rzucał do wody. Kilka listów policja wydobyła z wody, a ostatnio żandarmerja nad Brdą znalazła kilka listów, porzuconych przez Jankowskiego. Jak władze pocztowe poinformowały wydział śledczy, Jankowski już od roku był podejrzany o kradzieże, lecz nie można mu było tego udowodnić. Aresztowanego złodzieja listów odstawiono do więzienia sądowego.

DOZORCA WIĘZIENIA WŁAMAŁ SIĘ DO SĄDU. Donosiliśmy niedawno, o śmiałem włamaniu do sądu okręgowego w Kołomyji i wykradzeniu depozytów, pochodzących z kradzieży, a zakwestjonowanych u blatnika Zauderera w Kołomyji. Wartość depozytów, składających się z cennych materyj na ubrania, futra, srebra stołowego, biżuterji i t. p., wynosiła ponad 20.000 zł. Mimo zatarcia wszelkich śladów (złodzieje starli ścierką nawet ślady stóp na podłodze), śledztwo policyjne i sądowe doprowadziło do sensacyjnego wyniku. Ujęto mianowicie dozorcę więzienia, Wesołowskiego, w Kołomyji, który na spółkę z niejakim Draganem popełnili kradzież. Skradzione rzeczy odebrano, a obu złodziei osadzono w areszcie. Stwierdzono, że Wesołowski uprawiał zbrodniczy proceder przez dłuższy czas, kumając się z szumowinami miejscowemi i pijąc z niemi po spelunkach.

OLBRZYMIE STRATY SKARBU SKUTKIEM PRZEMYTNICTWA TYTONIU. Przemytnictwo wzdłuż granic zachodnich, a szczególniej na terenie Górnego Śląska, kwitnie i jest naprawdę dla polskiego monopolu tytoniowego groźne. Strata nasza w tej dzielnicy wynosi około 10 miljonów złotych rocznie. Jeśli zaś uwzględnimy, że przez Śląsk przedostają się wyroby tytoniowe i do innych dzielnic państwa, wtedy zanotujmy znacznie jeszcze większe straty. Sprawa ta jest wielce groźną, trudną i skomplikowaną, gdyż granice Śląska, przebiegające nieraz ulicami i osiedlami, gęsto zaludnionemi, są poprostu niemożliwe w naszych warunkach do ustrzeżenia. Trudno bowiem wyobrazić sobie, aby straż celna mogła pilnować każdego obywatela, każdych drzwi i każdego okna nadgranicznego.

Zmarli:

— **Wacław Kunce,** em. radca sądowy, zmarł w Brzesku. Pogrzeb w Brzesku we wtorek o godz. 3 po południu.

— We Lwowie zmarł dr. inż. Urban Wareg **Massalski,** emerytowany, wieloletni kustosz, bibljoteki politechniki lwowskiej. Był przez szereg lat profesorem w Louvain, poczem przeszedł do politechniki lwowskiej.

Ze świata.

ZGON STEINWAY'A. Dnia 17 lipca br. zmarł nagle w Nowym Jorku Fred T. Steinway, prezydent fabryki fortepianów Steinway i Synowie, na czele której pozostawał od roku 1919.

Zmarły jako trzeci syn z rzędu Charles Steinweya, urodził się 2 lutego 1860 r., ukończył szkołę realną w Berlinie, po maturze 1878 r. udał się do Nowego Jorku i tam poświęcił się studjom uniwersyteckim na oddziale technicznym.

W roku 1892 obejmuje kierownictwo wszystkich nowojorskich fabryk Steinwaya, wykazując w tem swoje niepomierne zdolności. Jego też energji zawdzięczać należy, że zakłady Steinwaya w Nowym Jorku wraz z ich dwiema filjami w Hamburgu mogą się wykazać pokaźnym zbytem, bo aż 250.000 sztuk fortepianów i pianin, które to instrumenty rozchodzą się po całym świecie, głosząc sławę ich wytwórców.

Zmarły odznaczał się zdolnościami kupieckiemi i był również uzdolnionym muzykiem.

Pomimo swoich 67 lat był do ostatniej chwili czynnym i ruchliwym.

List z Bawarji.

(Korespondencja „N. Reformy".)

Reichenhall, w sierpniu.

Alpy bawarskie zamykają od południa i wschodu horyzont sino-srebrnym wałem. Watzmann — najwyższy szczyt łańcucha górskiego, wysuniętego ku Reichenhall — wystrzela ku niebu, świecąc lodowcami. Lasy głębokie, szemszą naokół. Cisza.

Gwarno i rojno w Kurparku. Tu schodzi się dwa razy dziennie parę tysięcy kuracjuszów wypić sakramentalny kubek szprudla tutejszego, podeptać naokoło klombów, przysłuchać się muzyce, posiedzieć na tarasie kursalu, zapijając piwo, wino, lemonjadę... co Bóg dał, bo upał mocny, słońce praży niemiłosiernie. Wieczorem, o zmierzchu przychodzą od gór chłodne popiewy, spada rosa i bez palta nie można się już ruszyć. Nagłe zmiany temperatury są tu na porządku dziennym.

Duoż pięknych will, hoteli, kawiarń. Powstały nawet dancingi ,ale skromniej jakoś schowane. W Bawarji panuje pewna pruderja, odbijająca od frywolności powojennej w innych prowincjach niemieckich, Wogóle zbyt wesoło nie układa się pobyt w Reichenhallu, jeśli się nie korzysta z wycieczek bliższych i dalszych. A jest co oglądać. O godzinę drogi koleją w Alpach, leży jezioro górskie Königssee. Jezioto to niema wcale brzegów. Skały spadają prostopadle w wodę. Jedyna przystań, z której wypływa się łódkami na jezioro, zrobiona została sztucznie przez rozsadzenie dynamitem skał. Szeroki pomost drewniany i kilka budek, to wszystko, co dało się pomieścić w tej wąskiej wyrwie. Jezioro piękne. Woda ciemno-zielona. Skały wysokie ze wszystkich stron. Ale gdy burza się zerwie w górach, to ciche jezioro zamienia się we wściekle pieniący się, piekielny kocioł. W jedną z takich burz utonęło tu w roku 1898 — jak głosi napis na jednej ze skał — 14 osób, które wyjechały łódkami na spacer.

Piękna jest również wycieczka do wyżej położonego Berchtesgaden, w górach, gdzie w zimie odbywają się zawody narciarskie.

Niedaleko od Reichenhall znajdują się saliny. Zjeżdża się do kopalni w małych wagonikach, pędzących z szaloną szybkością po torze-pochylni. Olbrzymie sale, podparte kolumnami, rzeźby — wszystko wykute w soli krystalicznej. Długimi korytarzami wędrujemy w głąb sztoln. A oto przed nami jezioro podziemne. Kilkadziesiąt metrów obwodu. Przewodnik majstruje coś przy jednej z kolumn. Błysk i z półmroku czyni się jasny dzień. Setki żarówek płoną naokół brzegów jeziorka, u powały, przy kolumnach. Widok czarodziejski.

Kto woli dalsze wycieczki, może się udać do pobliskiego, o miedzę leżącego Salzkammergutu. Po austrjackiej już stronie. W półtorej godziny jest się w Salzburgu. Przepięknie położone miasto. Na wyżynie, wśród skał, wśród lasów, nad szemrzącą w dole Salzą. Z zamku prymasowskiego, którego mury zachowały się dość dobrze, widok rozległy na wiele kilometrów wokoło.

W dolnem mieście przepyszna katedra z białego i różowego marmuru w stylu wczesnego baroku. Na placyku setki gołębi. To już południe.

Pięknie tu wszędzie, ale i drogo. Bardzo drogo. A jednak w Reichenhall pełno Cudzoziemców mało. Zatem zamożność pewnych sfer w Niemczech musiała wzrosnąć znowu po wojnie. Oszczędność, słynna niemiecka oszczędność, poszła w kąt. Wydają tu ludzie pieniądze masami.

Z. M.

Teatry-Kina-Koncerty

Dnia 22 sierpnia

OTWARCIE SEZONU W TEATRZE IM. J. SŁOWACKIEGO. Zarząd teatru m. przystąpił po wyjeździe operetki, do gruntownej renowacji wnętrza gmachu, którą cały personal techniczny zajęty jest przez bieżące dwa tygodnie przed rozpoczęciem sezonu dramatycznego. Między innemi oczyszczone zostaną gruntownie i odnowione pokrycia siedzeń zarówno w parkecie, jak w lożach, oraz wprowadzone liczne inwestycje w magazynach, pracowniach, garderobach i biurach administracji. Czyniąc też zadość licznie wyrażonym życzeniom, otwiera się w przyszłym sezonie na użytek publiczności werandy boczne na I-szem piętrze, oświetlone stale podczas spektaklu. Sezon dramatyczny rozpoczyna się we czwartek 25 b. m. „Balladyną" J. Słowackiego.

JEDYNY WIECZOR „WESOŁEJ MUZY". We wtorek 23 bm. wystąpi w Starym Teatrze Anda Kitschmann, Teodozja Wandyczowa i Władysław Ochrymowicz, trójka popularnych i utalentowanych śpiewaków, przed wyjazdem do Ameryki. Program wieczoru będzie bogaty i nieprzeciętny: Anda Kitschmann odśpiewa „Berżerety", „Five clock", „Do dzieweczek", „Mały mąż" i szereg nowych piosenek. T. Wandyczowa odśpiewa „Pieśni zapomniane", zaś W. Ochrymowicz: wspaniałą arję z operetki „Paganini" oraz szereg pieśni ze swego bogatego repertuaru. Na zakończenie dane będą tercety — najświeższe nowości: „To jest Paryż", „Czeska Polka", „Oczy".

Codzisiaj grają w kinach?

Bagatela: „Czerwony młyn" (Marja Davies).
Nowości: „Rogaty skarb" i „W sidłach apaszów"
Promień: „Półświatek paryski".
Sztuka: „Hr. de Mont".
Uciecha: „Łzy i śmiech Wiednia" (Jak kocha Wiedeńka) z Mady Christians.
Wanda: „Tajemnica nocy balowej".
Warszawa: „Postrach z Singapuru" (Lon Chaney).

Z Radjo.

Program stacyj radjofonicznych:

na wtorek, dnia 23 sierpnia 1926 r.

Kraków (422). G. 17.15—18.35: Transmisja z Warszawy, g. 18.40—19: Nadprogram, g. 19—19.25: Odczyt p. t. „Honor i wychowanie, jako podwaliny szczęścia w małżeństwie" — wygł. dr M. Nartowski, g. 19.30—19.55: Odczyt p. t. „O kolonji wakacyjnej w Porębie Wielkiej" — wygł. prof. K. Stach, g. 20—20.15: Komunikat sportowy i inne, g. 20.15: Transmisja z Warszawy.

Warszawa (1111). G. 13: Sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny, komunikaty PAT, g. 15: Komunikat gospodarczy i meteorologiczny, g. 16.35—17: Odczyt p. t. „Astronomja w drugiej połowie XIX stulecia" — wygłosi prof. Gabrjel Tolwiński, g. 17—17.15: Nadprogram, komunikaty, g. 17.15: Koncert popołudniowy. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. J. Hirszfelda, Matylda Polińska-Lewicka (śpiew) i prof. Jerzy Lefeld (akomp.), g. 18.35—18.50: Komunikaty PAT, g. 18.50—19.15: Odczyt p. t. „Henryk Siemiradzki w 25-tą rocznicę zgonu" — wygłosi p. Lech Niemojewski, g. 19.15—19.35: Rozmaitości, g. 19.35—20: Odczyt p. t. „Jura Krakowska" z działu „Krajoznawstwo" — wygł. prof. Al. Janowski, g. 20—20.15: Komunikat rolniczy, g. 20.15: Transmisja koncertu z Doliny Szwajcarskiej. Koncert popularny, organizowany przez Al. Sielskiego. Wykonawcy: Orkiestra pod dyr. Al. Sielskiego. L. Pieżemska-Morawska (śpiew) i M. Robakowa (akomp.), g. 22: Komunikaty policji, sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny, komunikaty PAT.

Poznań (270). G. 14: Notowania giełdy pieniężnej i rzeźni miejskiej, g. 17.30—19: Transmisja koncertu z kawiarni „Wielkopolanka". g. 19—19.10: Nadprogram i komunikaty, g. 19.10—19.35: Przegląd rzeczy ciekawych z całego świata — wygł. p. Michał Melina, g. 19.35—19.55: Komunikaty gospodarcze, g. 19.55—20.20: Odczyt p. t. „Sokół i jego zlot związkowy w r. 1929" — wygł. red. Tadeusz Powidzki, g. 20.30—22: Koncert wieczorny. Udział biorą: Męski kwartet wokalny W. Lubierskiego, Gabrjela Krygier-Bernacka (sopran), Józef Sobierajski (tenor), Tadeusz Waxman (cytra), Marjan Sauer (akomp.) i Janusz Nowak (bas), g. 22: Sygnał czasu.

Berlin (483.9 i 566). G. 16.30: Koncert, g. 20.30: Odczyt, g. 21: Muzyka kameralna.

Frankfurt (428.9). G. 16.30: Muzyka operetkowa, g. 20.15: Arje i pieśni klasyczne, g. 21.15: „Prześladowanie" — majaczenie w gorączce — wypowie G. Fricke.

Langenberg (468.8). G. 11.30: Koncert, g. 20: Koncert ork. filharm.

Stuttgart (379.7). G. 16.15: Koncert, g. 20: Humor wiedeński, następnie rozmaitości.

Wiedeń (517.2). G. 16.15: Koncert, g. 20.05: Józef Strauss, ostatni romantyk wiedeńskiej muzyki tanecznej (w 100 rocznicę urodzin).

Brno (441.2). G. 19: „Dwie wdowy", opera Smetany.

Praga (348.9). G. 17: Koncert, g. 20.10: Rozmaitości muzyczne, g. 21.30: Komedja.

—0—

WYSTAWA RADJOWA W PARYŻU. W roku bieżącym w dniach 28 października do 13 listopada odbędzie się w Paryżu wystawa radjowa 1927. Wystawa radjowa odbędzie się w salonach Grand Palais. Kierownictwo wystawy obejmuje Syndykat przemysłowców p. n. Syndicat Professions des Industrie Radio-electric.

Kultura i sztuka.

IV. międzynarodowy kongres nowego wychowania w Locarno.

15 sierpnia zamknięto IV Międzynarodowy Kongres Nowego Wychowania w Locarno. W kongresie uczestniczyły liczne delegacje z różnych krajów. Z Niemiec przyjechało 240 osób, ze Stanów Zjednoczonych — 131, z Anglji — 174, ze Szwajcarji — 95, z Polski — 52, z Austrji — 27, z Łotwy — 20, z Francji — 17, z Węgier — 20, z Danji — 16, ze Szwecji — 16, z Holandji — 14, z Rumunji — 8, z Turcji — 8, z Czechosłowacji — 7, z Indji — 7, z Jugosławji — 7, z Belgji — 7, z Irlandji — 6, z Finlandji — 4, z Włoch — 4, z Hiszpanji — 4, z Afryki — 3, z Palestyny — 3, z Kanady — 2, z Litwy — 2, z Rosji — 2, z Brazylji — 2, z Bułgarji — 2, z Norwegji — 2, z Chin — 3, z Japonji — 1, z Syberji — 1. Niektóre państwa przysłały przedstawicieli ministerstw Oświaty jako delegatów oficjalnych, jak Polska (Dr. B. Kielski), Belgja, Rumunja, Czechosłowacja, Estonja i kilka innych. Zdumiewał znikomy udział Włochów, tembardziej, że konferencja odbywała się na pograniczu ich kraju.

Prace kongresu polegały na zasadniczych referatach, pracach dyskusyjnych w specjalnych zebraniach oraz na zwiedzaniu wystaw szkolnych, organizowanych w lokalach zjazdu przez różne kraje i szkoły. Kongres przyczyni się niewątpliwie do nawiązania żywej wymiany myśli wśród pedagogów różnych krajów, jak również do wzajemnego informowania się o pracy wychowawczej, o nowych metodach nauczania i wychowania oraz o ciekawych próbach i wysiłkach w rozwiązywaniu zagadnień organizacyjnych i metodycznych w dziedzinie szkolnictwa różnych narodów.

Ze względu na swą liczebność Polska zajmowała na Kongresie wśród państw europejskich 5-te miejsce. Udział jej w pracach wyraził się wygłoszeniem kilku ciekawych referatów (prof. Radlińska — rola książki w nowem wychowaniu); dr. Szuman — swoboda w nauczaniu rysunków; dr. Kielski — rozwój szkolnictwa w Polsce; p. Oderfeldówna — pomoce naukowe w formie kartek ilustrowanych), w zorganizowaniu przez p. Zukiewiczową bardzo udatnej i rzeczowo dobranej wystawy prac dzieci z przedszkoli warszawskich oraz w artystycznej organizacji robót żydowskich w Polsce.

Należy podkreślić, że na posiedzeniu plenarnem uczestników kongresu z Polski, z inicjatywy oraz na wniosek prof. H. Radlińskiej powołano do życia sekcję polską Międzynarodowej Ligi Nowego Wychowania z zarządem prowizorycznym, w skład którego weszli: prof. H. Radlińska, dr. M. Grzegorzewska, p. L. Zapolski, dr. H. Rowid, dr. Szuman i dr. Mirski. Organizacja ta po wyborze zarządu rozpocznie w kraju swoją działalność, jako ośrodek skupiający wielkie poczynania w dziedzinie rozwoju myśli pedagogicznej na terenie Polski w nawiązaniu do akcji w tym kierunku świata całego. Sekcja ma zamiar rozwinąć współpracę na tym terenie z organizacjami mniejszości narodowych w Polsce.

Następny kongres odbędzie się za dwa lata w Danji.

—0—

KONGRES KRYTYKÓW TEATRALNYCH W SALZBURGU. Dn. 21 b. m. rozpoczął się w Salzburgu międzynarodowy kongres krytyków teatru i muzyki. Bierze w nim udział 50-u delegatów państw europejskich oraz delegaci Stanów Zjednoczonych Brazylji, Australji i Kanady. Przedmiotem obrad jest stworzenie stowarzyszenia międzynarodowego krytyków na wzór międzynarodowego stowarzyszenia autorów dramatycznych, stosunek krytyków do dziennikarstwa, do autorów dramatycznych i t. d.

—0—

Ze sportu.

Wisła—Legja 1:0 (1:0).

Kraków, 21 sierpnia. Zawody powyższe o przebiegu niezwykle interesującym zakończyły się zasłużonem zwycięstwem Wisły, której forma była w tym dniu nienadzwyczajna.

Przyznać bowiem trzeba, iż w ogólności Wisła miała przewagę nad swoim przeciwnikiem (stosunek rzutów różnych 9:3 na korzyść Wisły), zwłaszcza do pauzy, kiedy to cały szereg nieuchronnych pozycyj napastnicy Wisły zmarnowali. W drugiej połowie zawodów gra była więcej otwarta, Legja stworzyła cały szereg niebezpiecznych sytuacyj pod bramką czerwonych i zawody łatwo mogły zakończyć się rezultatem remisowym. Drużyna warszawska grała b. dobrze zwłaszcza w linii napadu, gdzie imponowała bardzo ładną grą głowami. Wiele do zaszczytnego wyniku, jaki uzyskała Legja przyczynił się w wielkim stopniu jej bramkarz **Adamowicz,**

Drużyna Wisły grała do pauzy z wielkim pechem, jedyną bramkę uzyskał dla niej **Reyman I** w 23 min. w zamieszaniu podbramkowem. Poza **Kotlarczykiem** w środku pomocy, oraz **Pychowskim** w obronie i **Folgą** w bramce można każdemu z graczy wytknąć większe lub mniejsze błędy. Raziła bardzo słaba niedyspozycja strzałowa braci **Reymanów** a i reszta napastników była wcale przeciętna. Boczni pomocnicy, zwłaszcza Wójcik, słabi. Sędziował p. dr. Niedźwirski. Publiczności zgromadziło się blisko 3 tysiące osób.

Lwów, 21 sierpnia. **Ruch—Pogoń 1:0 (1:0).** Gra naogół nieinteresująca. Pogoń grała niezwykle słabo w ataku, gdzie zawiedli przedewszystkiem Słonecki i Batsch, a także W. Kuchar. Bramkę zwycięską uzyskał Ruch na parę minut przed końcem przez **Rebuzioniego** z rzutu rożnego. W drużynie Ruchu wyróżnił się Kędzior. Sędzia p. Ziemiański.

—0—

Lwów, 21 sierpnia. **Czarni — Jutrzenka 3:2 (3:1).** Przyznać trzeba, iż Jutrzenka nie cieszy się szczęściem w grach ligowych. Wprawdzie w pierwszej połowie lekką przewagę mieli Czarni, ale po pauzie Jutrzenka miała tak miażdżącą przewagę nad swym przeciwnikiem, iż przez cały niemal czas obrona jej stała na drugiej połowie boiska, a Czarnych uratował od klęski przedewszystkiem **Krasicki** w bramce i **Kmiciński** w obronie. Na wyróżnienie z Jutrzenki zasługują: **Balsam i Grünberg,** a u Czarnych oprócz wspomnianych poprzednio graczy **Sawka,** strzelec wszystkich trzech bramek. Dla Jutrzenki goale strzelili: **Grumholz i Halpern.** Sędzia p. Rosenfeld.

Warszawa, 21 sierpnia. **Polonja—Ł. K. S. 2:1 (0:0).** Gra bardzo ambitna i równorzędna. Przeciwko przyznaniu decydującej o zwycięstwie bramki przez p. Rutkowskiego, drużyna Ł. K. S. protestowała i groziła zejściem z boiska. Dyscyplina sportowa zwyciężyła jednak i drużyna łódzka grała do końca, przyczem bramki zdobyli: dla Polonji **Kogut i Krygier,** a dla Ł. K. S. **Aldek.**

Poznań, 21 sierpnia. **Warta — Warszawianka 1:0 (1:0).** Gra miała interesujący przebieg, mimo, iż nie stała na zbyt wysokim poziomie. Najlepszym na boisku był **Domański** w bramce, który uratował drużynę Warszawianki od większej przegranej. Bramkę zwycięską dla Warty uzyskał **Staliński.**

Łódź, 21 sierpnia. **Turyści—T. K. S. 2:0 (1:0).** Gra była mało interesująca, ponieważ Toruński Klub Sportowy grał niezwykle słabo. Obie bramki dla zwycięzców zdobył głową Pałaszewski.

—0—

Tabela mistrzostw P. L. P. N.

Nazwa klubu	Ilość gier	punktów	Stos. bram.
1) Wisła	18	27	57:25
2) I. F. C.	17	26	50:24
3) Pogoń	17	22	46:25
4) Ruch	18	20	34:31
5) Warta	17	19	44:36
6) Ł. K. S.	18	18	36:33
7) Legja	18	18	43:44
8) T. K. S.	18	18	42:53
9) Polonia	17	18	38:43
10) Turyści	17	17	32:35
11) Czarni	18	15	34:37
12) Hasmonea	16	10	25:44
13) Warszaw.	18	9	26:51
14) Jutrzenka	18	7	25:51

—0—

Cracovia—Tarnovia 3:0 (1:0)

Kraków, 21 sierpnia. Mistrzostwo kl. A. K. Z. O. P. N. Cracovia bez **Kałuży, Kubińskiego i Kahana** wykazała dużą przewagę techniczną, ale zwycięstwo nad szybką i twardą drużyną Tarnovii nie przyszło jej łatwo. Doskonała obrona gości z świetnym bramkarzem na czele, broniła się dobrze, przyczem robiła swą równą i szybką, chociaż surową jeszcze nieco grą, dodatnie wrażenie.

W pierwszej połowie przy zmiennej przewadze uzyskuje bramkę **Gintel,** powiększa wynik ładną główką **Mysiak.** W tej samej minucie broni Szumiec rzut karny. Pod sam koniec zawodów biało-czerwoni zdobywają trzecią bramkę przez **Wójcika.** Z drużyny gości wybijało się przedewszystkiem trio obronne, reszta drużyny równa. Z Cracovii zadziwił ruchliwością **Gintel** i dobrą formą **Wójcik.** Zawody prowadził p. Rumpler.

DALSZE WYNIKI ZAWODÓW MIEJSCOWYCH.

Wawel—B. B. S. V. 2:1 (1:1). Mistrzostwo K. Z. O. P. N.

Sparta—Pogoń 5:0. Mistrzostwo K. O. L. P. N. Zasłużone zwycięstwo drużyny sokolej Sparty.

Korona—Jutrzenka I. B. 4:1. Mistrzostwo K. O. L. P. N. Wynik dla zwycięzców bardzo zaszczytny, ponieważ wystąpili do zawodów z pięcioma graczami rezerwowymi. Bramki zdobyli dla Korony Pasek I (3) i Jelonek (1).

Wisła I. B.—Olsza 4:1. Mistrzostwo K. O. L. P. N. Zasłużone zwycięstwo rezerwowej drużyny Wisły, dla której bramki strzelili **Kowalski** (2), **Węglowski i Bator** po jednej.

Garbarnia—Sokół (Chrzanów) **2:1 (1:1).** Mistrzostwo K. O. L. P. N. Drużyna Garbarni uzyskała zwycięstwo po bardzo ciężkiej i wyczerpującej walce.

Z powodu utraty 2 punktów w ubiegłą niedzielę z czołowej grupy klubów I. Ligi **odpadły Olsza i Podgórze,** tak, że mistrzostwo rozstrzygnie się w najbliższym czasie pomiędzy **Garbarnią, Koroną i Wisłą I. B.,** która ostatnio wysunęła się na 3 miejsce Największe szanse zdaje się mieć Garbarnia.

Czarni—Hakoach 5:2 (5:0). Zawody o puhar Legji, **Czarni II.—Hakoach II. 6:1, Grzegórzecki K. S.—Błękitni 4:1,** bramki dla zwycięsców strzelili: **Krępel, Dudek, Urbanik i Strugała, Grzegórzecki K. S. II.—Victoria 3:0. Hagibor I.—Makkabi III. 3:1 (2:0),** bramki dla zwycięsców zdobyli: **Berdyczower, Wohlmuth i Sperling, Hagibor II.—Herkules I. 5:1, Krowodrza—Krakowianka 3:1 (2:0).** Zawody kwalifikacyjne o wejście do klasy A. **Legja—Nadwiślan 3:3.**

Zwierzyniecki K. S. — Makkabi 2:1. Mistrzostwo K. Z. O. P. N.

Orlęta — T. S. Bochnia 3:1. Niedyscyplinowana drużyna bocheńska w 20 min. po pauzie opuściła boisko Zawody o mistrzostwo kl. B. K. O. Z. P. N.

Dziedzice, 21 sierpnia. S. K. S. **Grażyna** — D. F. C. **Szturm** (Bielsko) **4:2** (2:2). Po dwie bramki zdobyli: Marcholica i Roszkowski.

Katowice, 21 sierpnia. **Reprezentacja Ligi górnośląskiej okręgowej — I. F. C. 5:0** (2:0). Sensacyjne zwycięstwo drużyny reprezentacyjnej Okręgowej Ligi Piłkarskiej, w składzie której grali przeważnie gracze **Śląska** ze Świętochłowic i **Slavii** z Rudy. Bramki dla zwycięzców strzelili: **Sprus** (2), oraz **Markiewka, Radka i Vorreiter** po jednej. Widzów do 4 tysięcy osób.

K. S. 06 (Załęże) — **K. S. 06** (Mysłowice) **6:0 (2:0).** Bramki uzyskali: **Franciszczok** (3), **Christ** (2) i **Grossman** jedną z rzutu karnego.

Siemianowice, 21 sierpnia. **Iskra—Naprzód** (Lipiny) **4:2 (3:0).** Bramki strzelili dla Iskry: **Ledwoń** (2), **Lange** i **Maderski** po jednej.

Nowy Bytom, 21 sierpnia. **K. S. Pogoń — Policyjny K. S. 2:4** (1:2) Bramki dla Policyjnego Klubu zdobyli: **Kisieliński** (3) i **Kudela** (1), dla Pogoni zaś **Niedziela** i **Kozik.**

Bochnia, 21 sierpnia. **K. S. Podgórze — Bocheński K. S. 4:0** (2:0). Bramki dla zwycięzców uzyskali: **Rączkowski** (2), **Nowak I.** i **Pańczyszyn** po jednej. Z drużyny zwycięzców na wyróżnienie zasługują **Brożek** i **Henrych,** w drużynie zaś bocheńskiej tyły i bramkarz **Kania,** który uratował swoją drużynę od większej porażki.

Trzebinia, 21 sierpnia. **K. S. Trzebinia — Bialski Klub Sportowy** (Biała) **5:2** (2:2). Bramki uzyskali dla zwycięzców: **Bartosik** (3), **Płonka** i **T. Żymierski** po jednej. Sędzia p. Burka z Krakowa.

Lwów, 21 sierpnia. **Hasmonea — Lechja 3:2** (0:2). Bramki dla zwycięzców strzelili: **Redler** (2) i **Mahler** (1).

WYNIKI ZAWODÓW ZAGRANICZNYCH

Wiedeń, 21 sierpnia. (*Ls*). **Admira—Sparta 5 : 3 (2 : 0).** Zawody o puhar środkowo-europejski. **Sportclub—Simmering 4 : 1** (2 : 0). — **Hertha— Vorwärts 06 4 : 2** (2 : 1). **Nicholson—Sparta „16" 6 : 3. Hasmonea—Sportfreunde 5 : 5. Rapid Rez.—Badner A. C. 3 : 1. B. A. C.—Wacker 5 : 2.**

Zagrzeb, 21 sierpnia. (*Ls*). **Rapid** (Wiedeń) **—Hajduk** (Spalato) **1 : 0** (0 : 0). Zawody o puhar środkowo-europejski.

Praga, 21 sierpnia. (*Ls*). **Slavia—Ujpesti** (Budapeszt) **4 : 0,** zawody o puhar środkowo-europejski. **D. F. C.—Meteor 2 : 2. Vienna—Viktoria Žižkow 5 : 2.**

Szegedyn, 21 sierpnia. **Sabaria — Kinizsi 6 : 2.**

Budapeszt, 21 sierpnia. **Hungaria — Hakoah 5 : 4.**

Praga, 21 sierpnia. **Slavia — Victoria Žižkov 4:1** (0:0).

Uruguay, 20 sierpnia. **Argentyna — Uruguay 1:0.**

—0—

JUTRZENKA MISTRZEM POLSKI W PIŁCE WODNEJ.

Bielsko, 21 sierpnia. W dniu dzisiejszym zakończyły się mistrzostwa w grze w piłkę wodną „water polo", których wyniki były nast.: **AZS** (Warszawa) — **Hakoah 5:1, Jutrzenka — AZS 3:2** i **Jutrzenka — Hakoah 3:1.** W ten sposób Jutrzenka zdobyła dzięki tym wynikom mistrzostwo w piłce wodnej, oraz puhar Kurjera Sportowego.

—0—

ÓSEMKA AZS (Warszawa) ZDOBYWA III. MIEJSCE W REGATACH WIOŚLARSKICH O MISTRZOSTWO EUROPY.

Na jeziorze Como rozegrane zostały w niedzielę, dn. 21 bm. regaty wioślarskie o mistrzostwo Europy, przyczem we wszystkich biegach, za wyjątkiem podwójnych scullów (gdzie wygrali Szwajcarzy) zwyciężyli Włosi.

Ósemka warszawskiego A. Z. S. zdobyła **trzecie miejsce,** uzyskując czas **6:57.4,** na przestrzeni 2 klm., załoga włoska w tym samym biegu osiągnęła czas 6.44.6.

Włoskie czwórki osiągnęły następujący czas: ze sternikiem 7:05.6, a bez sternika 7.17.6, dwójka zaś włoska przyszła w czasie 8:18.4.

—0—

W. RICHTER MISTRZEM MOTOCYKLOWYM POLSKI.

Warszawa, 21 sierpnia. W dniu dzisiejszym odbyły się na Dynasach zawody motocyklowe, zorganizowane staraniem Polskiego Klubu Motocyklowego i W. T. C. Całkowity dochód z zawodów przeznaczono **na leczenie mistrza Polski, Henryka Choińskiego,** który w ubiegłym miesiącu podczas zawodów uległ nieszczęśliwemu wypadkowi W powyższych zawodach wzięło udział 22 motocyklistów z **Warszawy, Krakowa, Lwowa, Łodzi** i wolnego m. **Gdańska.** Mistrzostwo Polski zdobył **W. Richter** na „Indian", uzyskując czas **3:10 i 6/10 sek.** na przestrzeni 5 km. i zwyciężając **Aksmana** z Cracovii.

Jednym z bardzo ciekawych zawodów było **zakończenie** na Dynasach **biegu kolarskiego o nagrodę starostwa warszawskiego** na przestrzeni **100 km.** (dystans Warszawa — Jabłonna — Nowy Dwór — Zakroczyn i z powrotem). Puhar zdobył **Krawczyk** (W. T. C.) przed Gromczewskim, przychodząc w czasie 3 godz. i 20 min. Specjalne zaś nagrody, fundowane przez miasta Nowego Dworu i Zakroczymia dla tych, którzy wjadą pierwsi w bramy tych miast, leżących na trasie wyścigu, zdobył **Szenrock** (Pabjanice).

—0—

KONOPACKA ZWYCIĘŻA W ELIMINACYJNYM PIĘCIOBOJU KOBIECYM.

Warszawa, 21 sierpnia. Dzisiaj odbył się eliminacyjny pięciobój kobiecy, urządzony przed międzynarodowymi zawodami kobiecymi **Polska — Austrja i Czechosłowacja,** który odbędzie się w miesiącu wrześniu w Warszawie. Podobne eliminacyjne zawody odbyły się również w Wiedniu, co dowodzi, jak wielką wagę przywiązują lekkoatletki austrjackie do tego spotkania.

Wyniki zawodów przedstawiają się następująco: pierwsze miejsce zajęła **Konopacka,** zdobywając **2.898.04 punktów,** druga **Lanżanka** (AZS Poznań) 2.765.55 punktów, trzecia **Schabińska** (Legja) 2.655.05 punktów, czwarta Jasna (Cracovia), piąta Freywaldówna (Makkabi), szósta Czajkowska (Legja). Na podstawie wyniku tych zawodów do zawodów międzynarodowych wybrane zostały: **Konopacka, Lanżanka i Schabińska,** a jako rezerwowa **Jasna.**

—0—

NOWE PORAŻKI CZETWERTYŃSKIEGO W KATOWICACH.

Katowice, 21 sierpnia. W przedostatnim dniu turnieju zaszedł cały szereg niespodzianek, z których najwięcej sensacyjnemi były: **porażka w jednej ósmej finału gry pojedynczej panów** o mistrzostwo woj. śląskiego **Czetwertyńskiego,** którego pobił **Max Stolarow** w stosunku **3:6, 6:3 i 6:4.**

Drugą niespodziankę zrobił swą słabą grą **Czetwertyński** w grze pojedynczej panów o mistrzostwo Katowic, **ulegając w jednej czwartej finału Foersterowi 6:2, 1:6 i 3:6.**

Ostatnią wreszcie sensacją było **zwycięstwo w grze pojedynczej panów o mistrzostwo Katowic w półfinale Maxa Stolarowa nad swoim bratem Jerzym 9:7 i 7:5.**

Do dalszych, interesujących wyników należy wygrana w półfinale pań o mistrzostwo województwa śląskiego p. **Banmgartenównej** (Budapeszt) nad p. **Dubieńską** (Katowicki Klub Tennisowy) 6:2 i 6:4. Tutaj zaznaczyć musimy, iż p. **Dubieńska grała po raz pierwszy w barwach Katowickiego Klubu Tennisowego,** do którego przeniosła się po wystąpieniu z krakowskiego A. Z. S.

W grze podwójnej panów **mistrzostwo zdobyli bracia Stolarowie,** zwyciężając **Czetwertyńskiego** i **Kuchara 6:1, 6:2 i 6:4.**

Rozmaitości sportowe.

WARSZAWA. Jak się dowiadujemy, Polski Związek Lekkoatletyczny otrzymał od swego dawnego trenera p. **Baqueta,** który obecnie jest jednym z najlepszych trenerów Francji, propozycje w sprawie przyjazdu **10 czołowych zawodników francuskich** z **Serafinem Martinem** na czele, na zawody w Warszawie z końcem września.

REKORD STRZELONYCH BRAMEK W MISTRZOSTWACH LIGI POSIADA NADAL REYMAN I. 21 bramkami. **Kuchar, Geisler** i **Herbstreich** strzelili dotychczas **18 bramek.**

Dział gospodarczy

Z Banku Gospodarstwa Krajowego.

Dnia 16 i 18 bm. odbyły się pod przewodnictwem prezesa dr Góreckiego posiedzenia Rady Nadzorczej Banku Gosp. Kraj.

Rada Nadzorcza uchwaliła pożyczek 11 w 8 proc. obligacjach komunalnych dla gmin miejskich w wysokości 2,270.000 zł. w złocie, oraz 8 pożyczek Powiatowym Związkom Komunalnym również w 8 proc. oblig. komunalnych na 1,400.000 zł. w złocie. Pozatem zatwierdziła Rada 5 pożyczek na dobra miejskie w 8 proc. listach zastawnych w kwocie 655.000 zł. w złocie i 1 pożyczkę na nieruchomość miejską w wysokości 140.000 zł. w złocie.

Rada Nadzorcza uchwaliła pewne zmiany w przepisach o udzielaniu pożyczek w obligacjach komunalnych, w związku ze zmianami w ustawodawstwie samorządowem, oraz zatwierdziła wniosek Dyrekcji na zmianę paragr. 48 i 81 statutu Banku Gosp. Kraj., upoważniając Dyrekcję do udzielania kredytów komunalnych do wysokości 100.000 zł. w złocie bez potrzeby zatwierdzania przez Radę.

Wyczerpującą dyskusję przeprowadzono nad polityką Banku w zakresie kredytów długoterminowych w emisjach instytucji oraz wysłuchano referatu Dyrekcji o stosunku Banku do kas oszczędności, odkładając omówienie tego zagadnienia do najbliższego posiedzenia Rady.

—0—

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 22 sierpnia. W ub. tygodniu Bank Gosp. Krajowego udzielił szeregu pożyczek inwestycyjnych na budowę rzeźni, elektrowni, hal targowych, kanalizacyj, następującym gminom: **Będzin** 100 tys. zł., w złocie. **Kalisz** 200 tys. zł. w złocie, **Kołomyja** 500 tys., **Końskie** 100 tys., **Płock** 200 tys., **Sochaczew** 100 tys., **Włocławek** 100 tys., **Zawiercie** 200 tys., **Równe** 270 tys., **Suwałki** 250 tys., **Grudziądz** 250 tys. zł. w złocie, razem 2.270 tys. zł. w złocie. Tego samego rodzaju pożyczki otrzymały rozmaite powiaty na kwotę 1.420 tys. zł. w złocie.

Pożyczka konwersyjna.

Ogłoszono rozporządzenie ministra skarbu z dnia 7 z. m. o wymianie świadectw ułamkowych oraz drobnych odcinków obligacyj 5 proc. pożyczki konwersyjnej na wyższe odcinki obligacyj tejże pożyczki.

Świadectwa ułamkowe 5 proc. pożyczki konwersyjnej, wypuszczonej na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z d. 17 marca 1924 r., o przerachowaniu zobowiązań skarbu państwa z tytułu pożyczek państwowych oraz konwersji rzeczonych pożyczek (Dz. Ust. R. P. Nr. 27, poz. 274) w odcinkach po 1, 3 i 5 złotych, będą wymieniane na żądanie ich posiadaczy na obligacje tejże pożyczki, o ile będą przedstawione w łącznej sumie nominalnej, podzielnej przez 10 zł. — Obligacje 5 proc. pożyczki konwersyjnej wydane tytułem wymiany świadectw ułamkowych, posiadać będą wszystkie kupony od pierwszego włącznie.

Obligacje 5 proc. pożyczki konwersyjnej z roku 1924 niższych odcinków nominalnej wartości do 100 zł. włącznie z bieżącym i niezapadłym terminem płatności kuponami będą wymieniane na żądanie ich posiadaczy na obligacje tejże pożyczki z takiemiż kuponami wyższych odcinków im. wart. 50, 100, 500, 1000 i 2000 złotych, o ile w łącznej sumie wyniosą równowartość tych odcinków.

Wymianę świadectw ułamkowych oraz obligacyj będą uskuteczniały: Urząd pożyczek państwowych w Warszawie oraz kasy skarbowe w Białymstoku, Bielsku (Śląsk), Brześciu nad Bugiem, Bydgoszczy, Częstochowie, Drohobyczu, Grodnie, Gnieźnie, Grudziądzu, Inowrocławiu, Jarosławiu, Jaśle, Kaliszu, Katowicach, Kielcach, Kołomyji, Krakowie, Królewskiej Hucie, Lesznie, Lublinie, Lwowie, Łomży, Łodzi, Łucku, Nowym Sączu, Ostrowiu Poznańskim, Piotrkowie, Płocku, Poznaniu, Przemyślu, Radomiu, Równem, Rzeszowie, Rybniku, Siedlcach, Suwałkach, Stanisławowie, Starogardzie, Suwałkach, Tarnopolu, Tarnowie, Tczewie, Toruniu, Wilnie i Wejherowie.

Wycofane tytułem wymiany świadectwa ułamkowe oraz obligacje 5 proc. pożyczki konwersyjnej z roku 1924, nie będą mogły być puszczone w obieg i nie będą również podlegały ustawowej amortyzacji, lecz zostaną zniszczone komisyjnie, co będzie stwierdzone protokółami i uwidocznione w księgach rodowodowych.

Wymiana świadectw ułamkowych oraz obligacyj 5 proc. pożyczki konwersyjnej w myśl par. 1 niniejszego rozporządzenia, dokonywać się będzie od dnia 1 września 1927 r. do dnia 31 grudnia 1929 r.

W sprawie poboru podatku majątkowego.

Krak. Izba skarbowa komunikuje:

Zgodnie z dotychczasowemi zarządzeniami ministerstwa skarbu pobór podatku majątkowego, przypadającego w myśl ustawy z 11 sierpnia 1923 (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 746) został ograniczony w następujący sposób: a) dla płatników wyższych stopni (ponad 10.000 zł. majątku) w I i III grupie kontyngentowej do 100 proc. definitywnego podatku bez zwyżki kontyngentowej, b) dla płatników wyższych stopni (ponad 10.000 zł. majątku) w II grupie kontyngentowej do połowy podatku ze zwyżką kontyngentową.

Celem osiągnięcia wpływów preliminowanych z tytułu podatku majątkowego w budżecie na rok 1927-28 zarządziło ministerstwo skarbu pobór od płatników wyższych stopni (ponad 10.000 zł. majątku) na poczet zaległości tego podatku dalszej raty w wysokości 0.8 proc. od szacunku majątku ustalonego w r. 1925 przy wymiarze podatku majątkowego.

Rata ta płatną jest w dwóch równych częściach: pierwsza do dnia 15 listopada 1927 r., druga do dnia 15 stycznia 1928. Płatnicy niższych stopni nie podlegający zwyżce kontyngentowej obowiązani będą uiścić w tychże terminach resztę przypadającego od nich podatku majątkowego. Płatnikom, którzy nadpłacili dotychczasowe raty podatku majątkowego zaliczy się nadpłacone kwoty na pokrycie należności płatnych w myśl niniejszego zarządzenia.

O wysokości zaległości podlegających ściągnięciu i o terminach płatności tychże zostaną płatnicy pisemnie zawiadomieni.

—o§o—

Kronika ekonomiczna.

MILJON DOLARÓW DLA BANKU POLSKIEGO. Z Warszawy donoszą: W Banku Gospodarstwa Krajowego zgromadzony został bardzo poważny zapas dolarów, tak, że w tych dniach Bank Gospodarstwa Krajowego oddał Bankowi Polskiemu miljon dolarów.

TRZY MILJONY NA ZASIEWY. Z Warszawy donoszą: Ministerstwo skarbu po porozumieniu z ministerstwem rolnictwa przesłało do państw. Banku Rolnego 3 miljony zł. na jesienną kredytową akcję siewną dla rolników, dotkniętych klęskami żywiołowemi, w pierwszym rzędzie klęską gradobicia. Rozdziałem tych kredytów zajmą się podobnie, jak przy wiosennej akcji kredytowej, miejscowe komitety zasiewowe.

ŚWIATOWE KONJUNKTURY ZBOŻOWE. W związku ze żniwami, aktualną się staje kwestja konjunktur zbożowych w kampanji tegorocznej. Według dotychczasowego szacunku Kanada i Stany Zjednoczone zbiorą w r. b. pszenicy o ca. 18 milj. centnarów, t. j. o 50 proc. mniej, niż w r. ub. W Europie, według posiadanych dotychczas danych, zbiory wypadną mniej więcej tak samo, jak w r. ub. (w Rosji będą nawet mniejsze). Wobec braku danych z półkuli południowej, trudno jeszcze wyrobić sobie zdanie o całkowitej podaży zboża na rok 1927—28. Sądząc jednak z danych z Europy i Ameryki, można przyjąć, że tegoroczna kampanja zbożowa nie ulegnie zmianie. Uwzględniając przytem pewne zapasy zboża zamorskiego, powiedzieć można, że światowa konjunktura na ziemiopłody winna być w przybliżeniu taka sama, jak w ub. roku gospodarczym. Znaczy to, że ceny w Europie, a więc i w Polsce, pozostaną na dość wysokim poziomie.

PODWYŻKA CEN WĘGLA. W kołach zbliżonych do przemysłowców węglowych mówi się o możliwości podniesienia cen na węgiel w najbliższych tygodniach. Kiedy przemysłowcy zamierzają wystąpić z propozycją nowej podwyżki cen i w jakiej wysokości trudno ustalić, bowiem rozmowy na ten temat w łonie przemysłowców toczą się w największej tajemnicy. Faktem jest, że przemysłowcy uskarżają się na bardzo niskie ceny już od dłuższego czasu, uważając taryfę ustaloną w dniu 20 lipca 1926 r. za niemożliwą do utrzymania ze względu na niewspółmierny wzrost wszystkich czynników, stanowiących koszt produkcji oraz wskutek strat spowodowanych koniecznością utrzymania eksportu zagranicznego.

ROZWÓJ WYWOZU POLSKIEGO CEMENTU. Wywóz polskiego cementu zagranicę w ostatnich miesiącach wzmógł się znacznie, dzięki wysokiemu gatunkowi produktu. Cement polski znalazł sobie rynki zbytu między innymi w krajach bałtyckich. Jedna z eksportujących grup cementowni wywiozła w przeciągu bieżącego roku 7.200 ton do Litwy oraz 2.200 ton do Łotwy. Ostatnio zaś został przez tę samą grupę pozyskany rynek finlandzki, dokąd wywieziono już 6.000 ton. Norwegja również interesuje się polskim cementem, którego importowała około 2.200 ton. Na rynki dalekie poszło drogą morską przez Gdańsk kilka tysięcy ton polskiego cementu. (A. W.).

MONOPOL SPIRYTUSOWY. Dyrekcja państwowego monopolu spirytusowego udziela prywatnym koncesjonowanym sprzedawcom detalicznym prawa sprzedaży komisowej wyrobów spirytusowych do wysokości zł. 5.000. Jako zabezpieczenie przyjmowane są państwowe papiery wartościowe, monety złote i gwarancje bankowe, uznane przez dyr. państw. Monopolu spirytusowego za dostateczne.

ZBIÓRKA CHMIELU. W niektórych miejscowościach przystąpiono już do zbiórki chmielu. Jednakże ogólnej zbiórki można oczekiwać dopiero w końcu przyszłego tygodnia. Urodzaj, jak już donosiliśmy, przewiduje się dobry. Wysyłka chmielu do browarów nastąpi prawdopodobnie w drugiej połowie przyszłego miesiąca. (A. W.).

TARGI WSCHODNIE W KRÓLEWCU otwarte zostały wczoraj przed południem. Targi potrwają do 24 bm.

MIĘDZYNARODOWE TARGI DUNAJSKIE W BRATISLAWIE. W dniach od 21 sierpnia do 2 września br. odbywają się w Bratislawie (Czechosłowacja) Międzynarodowe Targi Dunajskie.

Różne wiadomości.

PODATEK NA FRYZURY DAMSKIE. Rada miejska Wartenburga, we Wschodnich Prusach, uchwaliła obłożyć podatkiem w rozmiarze 20 marek rocznie, wszystkie przedstawicielki płci pięknej powyżej lat 15. noszące uczesania a la garconne. Dbali o dochody „ojcowie miasta", postanowili nawet, że zamężne kobiety płacić będą podwójną sumę za możność przystosowywania się do współczesnych wymagań mody. Pisma donoszą, iż cały szereg prowincjonalnych miast niemieckich zamierza pójść za przykładem Wartenburga i zbogacić się na włosach damskich.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.
Wydawca:
Spółka Wydawnicza „REFORMA"
Spółka z ogr. odp.

Drukarnia „Ilustrowanego Kuryera Codziennego" — Kraków, Wielopole 1 pod zarządem Feliksa Korczyńskiego.